

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“, a Kanizsai és a Novai járási
községi és körjegyzők egyletének hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Karácsony ünnepén.

A csodásfényű tűz Kelet egén kigyulladt.
A ragyogó tűzkéve, amely az elhagyatott,
szegényes betlehemi istálló felett ég, széthinti
áldásos sugarait az egész földtekére és amiként
a teremtés első hajnala, békét, boldogságot hirdet!

Az igaz világosság felséges glóriája ez,
amelyben az emberiség boldogságának örömtüze
ég, lobog!

Az a csodás tűz, amely évezredekken ke-
resztül borult az emberi elmére! Az a tűz,
amelynek átható melege leolvastá a kor hala-
dására vert nehéz békókat. Az a tűz, amely
szétrepezte a kemény burkolatot, amely alatt
milió és millió szív szorongva reszketett!

Ezt a csodás fényt éles határvonalaként
huzta a Gondviselés áldó keze az emberiség tör-
tönetében; mert egy új, szebb kornak a hajnal-
hasadását jelenti; azon korét, amelynek küszöbe
fölött vakító fényvel e szavak ragyognak:
hit, remény, szeretet.

Ezek képezik magasztos szimbólumát annak
a kornak, amely a betlehemi fényvel együtt
születvén, forrásából: az örök szeretetből, az
emberiség számára üdvöt hozó fényt merített.

Nem bolygó lidérfény ez, mely tévutra
stüppedő ingoványba vezető azokat, akik utána
indulnak; hanem az igaz világosságnak mindent
átható fénye, amely — miként a szent hajdan
csodás tüzszolpa — bevilágítja az ösvényt, amely
az ígért földére vezet.

És ebben rejlik csodás hatása a Betlehemből
szétáradó fénynek, amelyet Isten keze gyújtott
az emberiségnek mélységes éjszakájában, amely-
ben eltévedtünk az igazság utjáról.

Valamint a kelő nap, felhágván a bércek
meredek ormára, szétízi fényével utolsó foszlá-
nyait is a sötétségnek, amely a sziklás ormokat
lomhán megölte és életre készlet körülötte mind-
ent, amit az álom zsihasztó karja fogva tar-
tott: úgy támadott Keleten is a szelid világosság,

amely — mint a hajnal röpke sugára — fel-
nyitá az emberiség bágyadt, könytől nedves
szempilláit és rideg, örömtelen szívében az igaz
hit világát gyújtja meg.

A mély álomból felocsúdott ember hálás
tekintete a világosság felé irányul, amely szelid
biztatással sugárik felé. Szeme ég, szíve hul-
lámzik az örömtől s a túlaradó érzélem kitor
ajkain: „Örvend szívem és vidag nyelvem,
mert megismerttetted velem az élet utjait; betöl-
tesz engem örömmel!“

S az ember, aki — nem ismervén az Istent
— azoknak szolgált, akik nem istenek, rá talált
az igaz ösvényre, amelyen előtte vezető fényt
az igaz hitnek a világossága gyújtott.

Remény! Te ég szülöttje, hol voltál eddig?
Talán mindenütt, csak az emberiség legnagyobb
részének a szívében nem! Mert önkezevel tépte
ki azt az ember s oda dobta, mint elhervadt
virágot, a bálványoknak a lábaihoz. Azonban
valamint Noe hóféhér galambja a reménynek
zöldelő olajfa-ágával: úgy jött közénk áttörve
évezredeknek homályát, a világosság fedelme,
akinek homlokán koronaként a betlehemi csodás
fény ragyog, hogy meghozza a zaklatott emberi
szívnek a reménynek drága ajándékát.

Ember! Sokat küzdöttél és csüggedő szíved
sokszor a kétségbeeséssel ált kemény tusára!
De eljött végre — megszárván nehéz sorsodat —
az isteni Megváltó, hogy reményt csöpögtesse
elcsüggedt szívedbe! Olyan reményt, amely
megingathatatlan alapja leend boldogságodnak!
Ő e remény és ha Benne bizol, örök jutalmad
Ő leszen!

Az ó-világnak a romjai fölött az égből alá-
szállott Szeretet forrasztá össze a köveket, hogy
közös alapul szolgáljanak egy új, minden izében
megtisztult társadalomnak, amelyben az ember
individuuális jogait megillető helyét elfoglalhatja.

Mert mi is volt ezen korig a világ? Egy
óriás börtön, amelyben a nép-miliók nyögése
hangzott. Ahol a nemes eszmékért hevült szív

dobogását elnyomta a rabszolgalánc szomorú
zörgése és a léleknek szabad röptét lekötve tar-
totta a durva önkénynek a parancsszava.

Miliók egyért!

Ez volt annak a szomorú kornak a lealázó
jelszava, amely a teremtésnek a remekét meg-
tosztotta Istentől nyert méltóságától! Legszen-
tebb érzelmeit lábbal taposta és gúnnyal kacagta
ki mindazt, amit az ész jónak, nemesnek ítelt!

Az erkölcsnek örök törvényeit, amelyeket
isteni kéz irt az emberi szívek táblájára, ke-
gyetlen kézzel iparkodott letörölni, hogy he-
lyettük oly törvényeket diktáljon, amelyek porig
lelazzák azt a homlokot, amelyen az istenség
képmása ragyog.

A büszke fejedelmi koronákon drága gyöngy-
ként miliók könye reszketett és a királyi bibort
amely a zsarnokoknak tagjait fődé, a leölt ár-
atlanoknak a vére festé pirostra.

A kormánypálca suhogó korbács vala,
amelyhez millióknak és millióknak átka és könye
tapadt!

De eljött végre az időknak teljessége! Meg-
kondult a halálharang és rémes szava a tirar-
nismust kísérté sirjába! Ahova a sötétség sze-
leme temettetett, kilobbant fölötté az igaz vil-
gosság, amelynek fényénél fölismeré az embe-
r önmagát; tisztán érezte mindazt, aminek az ei-
nyomatás keserves napjaiban csak halvány sej-
telmével birt.

Az ember visszaadatott önmagának. Vissza-
adatott a társadalomnak, amelyből számüzve
volt, sőt mely eddig számára nem is létezett és
minden, a mi a lelkiismeret szabadságának gátul
szolgálhatott volna.

Szóval a betlehemi csodás fény a fizikai
embert a morális emberrel összekapcsolta; mert
az ember többé nem mint fizikai individuum jött
tekintetbe, hanem értékét morális becsé adta meg.

És ebből a morális érzésből született az a
mindenható erő, amely a társadalomnak minden
egy tagját a legbensőbbben fűzi egymáshoz és

A „Zalamegye“ tárcája.

Ránkyék csillaga.

— A „Zalamegye eredeti tárcája, —

A Ránky családban Peterden nagy volt az aggo-
dalom. Kettőn voltak csak a híres Ránky családból,
amelyről azt tartották, hogy nem szabad kivésnie.

Meg is nősült mind a két fiú abban a korban,
mikor már nem csupán a szív, hanem a magasabb esá-
ládi érdekek, a nagyobb összeköttetés is bejátszik a
házassalába.

Hanem hát megtörtént itt is az a furcsa dolog,
aminek nincsen semmiféle számtani művelete, hogy éve-
ken át nem köszöntött be a Ránky-házba az „isten-
áldás“, ami gólya képében szokott jönni.

Nagy volt — mondom — emiatt az aggodalom a
Ránky-családban.

De hát a gólya szeszélyes madár: egyik házba
nagyon is sokszor beröpköd, a másikba sohasem, a
harmadikba: mikor már nem is várják.

Igy történt, hogy Ránky Gedeonékhoz bár későn,
de mégis csak beszállott.

Most már vége lett az aggodalomnak.

A két Ránky-testvér a közös öröm boldogságában
egymás nyakába borult. Nem fog hát magva szakadni
a híres Ránky-családnak. Fiut hozott a gólya.

Elhatározták, nagy embert, diplomatát nevelnek
belőle. Ez lesz a dominiumok általános örököse. Lesz
elég vagyon is a méltósághoz. Magyarországon ez is
szükséges.

Zoltán nevet adtak neki.

Milyen pompásan fog hangzani! Peterdi Ránky
Zoltán, miniszterelnök.

Még Zoltán nevű miniszterelnöke ugy sem volt az
országban. Majd lesz. Az is kerül a Ránky-családból.

Beházasítják valami nagy diplomata családba. A
többi azután magától jó.

Ment is minden, mint a karikaesapás.

Ránky Zoltán kitünően tanult, szépen fejlődött.
Minden osztályban első tanuló volt. A tanárok azt mon-
ták, hogy ő az intézet csillaga; amire azt mondta a két
Ránky-testvér, hogy csillaga lesz ez az egész Ránky-
családnak.

Míg a gymnasiumot végezte, négy idegen nyelvet
megtanult.

Igy fejlődnek a diplomaták, a miniszterelnökök.
Az érettségi vizsgálaton bámulatba ejtette alapos
tudásával, eredeti, önálló felfogásával még a nagytudo-
mányu fődirektort is.

— Hova szándékozik menni tanulmányai folytatá-
sára, kedves barátom? — kérdezte a fődirektor.

— A műegyetemre, nagyságos ur! — mondta sze-
rényen a fiatal Ránky.

— Nagyon helyes, nagyon helyes! — mondta a
fődirektor. — Magyarországnak igen nagy szüksége van
kitünő technikusokra,

Hanem hát bezzeg nem így beszéltek Ránkyék.
Majdnem kétségbeestek, mikor megtudták a Ránky-
család csillagának elhatározását.

Mi lesz akkor a nagy diplomataságból? Ki látott
mérnökbl lett minisztert?

Minden áron le akarták beszélni a közös örökös-
teről a szándékáról.

Mikor azután látták, hogy ez a hallgatag, csendes
fiut egészen elkedvetlenítik, eszükbe jutott egyszerre,
hogy hiszen volt már csak nem régen is egy mérnök-
minisztere Magyarországnak.

Hát csak hadd töltsé kedvét az a gyerek. Menjen
a technikára. A közben hallgathatja a jogot is, hogy
ahhoz is értsen valamelyest, mert hiába: ahhoz a ma-
gasabb furlanghoz mégis csak jogi tudomány szükséges.

Azt a kis felhőt, amely a Ránky-család csillagára
borult, hamar eloszlatták az új remények.

A Ránky-fiú az egyetemen is kimagaslott a töb-
biek közül. Szigorlatait kitüntetéssel tette le.

Mikor megkapta diplomáját, a két Ránky testvér

abban állapotott meg, hogy a fiúnak most egy kis pi-
henőre van szüksége.

Még csak huszonkét éves, még van elég ideje a
karriérhez. Eddig ugyanis csak tanult, társaságokba nem
is igen meut. Most jöjjön haza, szokja meg a szalon élet,
a magasabb társaságok levegőjét. Ez alatt a magasabb
körökben talán valami komolyabb ismeretsége is akad,
amiből legkomolyabb viszony is fejlődhetik. Szóval:
próbálja meg az életnek simább, de sikamlósabb oldalát
is. Ez is szükséges a diplomatasághoz.

Ránky Zoltán hazatért a peterdi ősi kastélyba.

Ott azután az volt az első dolga, hogy bejárta az
egész vármegyét gyalog.

A vármegye egyik részében talált egy körül belül
ötezer holdas mocsáros területet, aminek az ördög se
vette hasznát.

Összehívatta azoknak a községeknek előjáróságát,
amelyeknek határába ez a terület esett és azt mondta
nekik, hogy ő abból termőföldet vagy kitünő rétet, ka-
szálót csinál, ha a szükséges munka-erőt a községek
megadják.

A községek előjárói okos emberek voltak, szíve-
sen beleegyeztek.

Hire futott ennek hamar az egész vármegyében.
A megye-gyűlésen is foglalkoztak ezzel a dologgal és
kimondták, hogy a vármegye is hozzájárul és szívesen
segíti a vállalatot. A vármegye hírlapjai vezér cikkeken
meltatták az ügyet és Ránky Zoltán neve egyszerre
fölkaptá lett.

A Ránky-testvérek összenéztek.

De hát mi lesz ilyen formán a magasabb társasá-
gokkal, ha ez a fiú megint csak tovább dolgozik! Igy
sohasem jut valami magasabb ismeretséghez. Az nem a
mocsarak között, hanem a szalonokban szövődik.

Hanem hát nem kell kedvét szegni a fiúnak, ha
már úgy fölkapta nevét a hír.

Ránky Zoltán meg sem ismerkedett a magasabb
szalon-élettel, hanem elbucszott a Ránky kastélytól és

a szívekben a kölcsönös testvériségnek az érzelmét kelté fel s ez — a szeretet!

Igen! a hit, remény és szeretet angyalai testvéri csókok között öleltek a betlehemi jászol fölött és innen röppentek szét az összes égtájak felé, hogy a föld lakóinak megvigyék a legdrágább örömhirt: „Örvendj halandó; mert ismét ember vagy és az Égnek gyermeke lettél!”

Jegyzőkönyv,

felvéve a zalavármegyei gazdasági egyesület 1896. évi december hó 13-án Zala-Egerszegen tartott rendes közgyűlésében.

Jelenlevők.

Háczky Kálmán ügyvezető elnök, Svastics Benó elnök, Csertán László, Matisz Lajos, Bogvay János, Szily Dezső, Fischer Gedeon, Kömigmajer János, Talabér László, Strausz Sándor, Csutor János, Boschán Gyula, Udvardy Ignác, Orosz Pál egyesületi tagok, utóbbi mint jegyző is. Ügyvezető elnök üdvözlö a tagokat, az ülést megnyitja.

1.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkérték Szily Dezső és Udvardy Ignác e. tagok.

2/86.

„A gazdasági egyesületek országos szövetsége” alapszabálytervezetének megtárgyalása, illetve a belépés iránti javaslat tétellel megbízott bizottság jelentése.

Tekintetes Közgyűlés!

A „zalavármegyei gazdasági egyesület” folyó évi szeptember hó 30-án tartott közgyűlésében 3/896. szám alatt hozott határozatából egy bizottságot küldött ki, melynek feladatául tüzetett, véleményt adni arra nézve: mely feltételek mellett volna hajlandó a „zalavármegyei gazdasági egyesület” — az általa már elvileg elfogadott — „gazdasági egyesületek országos szövetsége” tényleg is belépni.

Ezen bizottság f. hó 7-én ülést megtartván, azon a következő kiküldött tagok vettek részt:

Háczky Kálmán elnök, Köller István II-od elnök, Csertán Károly, Skublics Jenő, Szily Dezső, Csertán László, Orosz Pál egyl. tagok, utóbbi ugyis mint jegyző.

A bizottsági ülést megnyitván az elnök, első sorban felolvastatott az „országos magyar gazdasági egyesület” erre vonatkozó átirata, valamint „a gazdasági egyesületek országos szövetsége központjának alapszabálytervezete”, ugyancsak felolvastattak: „az erdélyi gazdasági egyesület” és a „biharmegyei gazdasági egyesület” ugyan negalikulásra vonatkozó alap elvei, illetve határozatai.

A bizottság tiszteletes megvitatás és élénk eszmecsere után, eltérőleg az országos magyar gazdasági egyesület”, ugyis mint a „gazdasági egyesületek országos szövetsége központjának alapszabálytervezetét”, elfogadja némely módosításokkal az „erdélyi”, illetve „biharmegyei” gazdasági egyesületek majdnem teljesen hason értelmű határozatait azon okból, mert azokat úgy saját autonómiánk eszoritatlan fenntartása, valamint a vidéki gazdasági egyesületek önálló működésének megővése, úgy az országos gazdasági közügyek és kérdések megoldásánál a vidéki gazdasági egyesületek érdekei tekintetéből sokkal is előnyösebbnek ítélték.

Ajánlja tehát a szövetségbe lépést a következő feltételek mellett:

1. A szövetség czime: „gazdasági egyesületek országos szövetsége” legyen.

elment mocsárt csapolni, haszontalanul heverő földet megtermékenyíteni.

Bevonult egyik községbe és megkérdezte a jegyzőtől, hogy hol kaphatna ő egy kis szerény szobát és valamelyes kosztot.

Egy özvegy asszonyhoz vezetett, akinek volt egy kis földcséke, amiből édeglét szerényen az egyetlen leányával. Ennek az asszonynak a férje gazdatiszt volt és nagyon becsületes ember, aki tisztességes szerzeményen kívül semmit sem hagyott maga után. Nála kapott kosztot és szállást Ránky Zoltán.

Teljesen elvállalt munkájának élt. Egész nap künn volt a mocsáros területen, együtt dolgozott a napszámokkal, akik rajongtak a kedves „nagyaság” urért.

Ha este hazatért, gyorsan elfogyasztotta meleg vacsoráját, azután tervezett, számított, olvasott, tanult. Csak éjjel fele feküdt le s hajnalban azért már talpon volt.

A munka pompásan haladt.

Az özvegy asszony leánya, a feltűnő szépségű, szende Irén, bámulta ezt a csodás lelkű férfit, aki ilyen fiatalon és hozzá még gazdagon lemond minden nagyuri mulatságról és teste, lelke odaadásával dolgozik, hogy néhány száz hold földdel vagyonosabbá tegyen egy-két községet. Úgy nézett rá, mint egy csodatevő szentre.

Egyszer azután arra kérte Ránky Zoltánt: hadd menjen ki velem én is a mocsárra, úgy szeretne ő is segíteni ebben a szép munkában valamit. Olyan fölemelő tudat lehet az: ilyen önzetlen munkában napszámosa lenni a közjónak.

Ránky Zoltán ragyogó tekintettel nézett a szelíd teremtésre, a ki szinte átszellemülten állott előtte. Némán nyújtott neki kezét.

— Igazán ritka emelkedettség. Köszönöm kiasszony. Legyen hát társam e szép munkában.

Attól fogva mindennap együtt dolgozott a Ránky család csillaga és a szegény özvegy asszony egyetlen mindene az egyszerű napszámokkal.

Mikor már a dolog vége felé járt, egyszer Ránky Zoltán azt mondta Irénnek:

— Ugy-e milyen unalmas, lélekfárasztó, egyhangu munka ez a mienk?

2. A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek ne kötelezessenek alapszabályaik módosítására s ha belépnek a szövetségbe, — rendes közgyűléseiken hozott határozattal abból bármikor kiléphessenek.

3. A szövetség kizárólag erkölcsi testület legyen, eunek hatásköre akként precizirozassék, hogy az a gazda közönséget érdeklő országos kérdések megvitatását s az erre vonatkozó állásfoglalást ölelje fel, de az egyes egyesületek autonóm ügykörét ne csorbitsa.

4. A szövetségi közgyűlésen az orsz. m. gazdasági egyesületet 25, az erdélyit 10, az egy törvényhatóság területén működő egyesületeket 5—5 szavazat illesse meg. Ezen szavazati jogot az illető egyesületek egy vagy több kiküldött által megbízó levelekkel gyakorolhassák.

5. A központi költségek fedezéséhez minden szavazat után évenként 20 koronával járulna.

6. A szövetség mint testület felette álljon az országos magyar gazdasági egyesületen; a szövetség tisztikarát a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek választassák meg, mivel azonban nem azt mondja ki egyesületünk, hogy ne egy és ugyanazon személyekben összpontosuljon a szövetkezett egyesületek bizalma, kik egyaránt az országos gazdasági egyesület vezérferfiái is; itt inkább a jövőre nézve óhajtaná választási jogait biztosítani. A szövetség ügyeit az így választott tisztikar végezi. A határozatok végrehajtása és a jövő évi közgyűlés napirendjének előkészítése végett, minden közgyűlés a szövetkezeti elnökség elnöklete alatt 25—30 tagból álló végrehajtó bizottságot küldjön ki. Kívánatosnak tartja a bizottság annak biztosítását, hogy a vidéki egyesületek által benyújtott országos érdekű indítványok és közgazdasági kérdések a napirendre tárgyalás végett felvétesenek.

A közgyűlés a javaslatot elfogadja, annak „az országos magy. gazdasági egyesülethez”, ugyis mint a gazdasági egyesületek országos szövetsége” központjához leendő felküldését elrendeli

3/64.

Ugyanezen bizottság tárgyalta megbízatásához képest, Baán Kálmán tagtárs ur nehezményeit, melyeket az ügykezelés és az egyesületi vagyon kezelés és számadásra nézve beterjesztett. Ezen ügy azonban teljesen elintézhető nem volt; mert az egyesületi pénztárnok ezen bizottsági ülésen jelen nem lévén, érdemi felvilágosítás nem adatott, a bizottság ezen ügy letárgyalására újabb határidőt tűz ki, a kérdéses ügyiratot pedig a szükséges számtételi felvilágosítás megadhatása tekintetéből, az egyesületi pénztárnok urnak kiadni határozta.

4/68. és 91.

Csukovecz és Nagy-Lengyel községek kérvényei gyümölcs és egyéb fa csemeték ingyenes adományozása iránt, az egyesületi kertekből.

A közgyűlés megbizta az ügyvezető elnök urat arra nézve, valjón kiszolgálhatók-e ingyenes csemeték kérvényezőknél?

5/69.

Földmivelségi m. kir. miniszter ur értesíti az egyesületet, hogy az állat tenyésztés fokozása érdekében, az ország területén 9 állat tenyésztési kerületi felügyelőséget állított fel.

Az erre vonatkozó rendelet az „Értesítőben” közzé teendő.

Valamennyi állattenyésztési vagy bika bevásárlási alapot kezelő gazdasági egyesületnek.

Egyrészt a mezőgazdaságról szóló 1894-ik évi XII. törvényzikk és végrehajtási rendelet mikénti foganatosításának az állattenyésztés emelése érdekében való ellenőrzésén, — másrészt ugyanezen érdeket az eddigien nagyobb

A leány nyíltan, zavartalanul nézett szemébe és a makulátlan lelkek igazi, ártatlan őszinteségével így felelt: — Nem, Ránky ur. Nekem gyönyörűség volna egész életemet inkább ilyen munkában töltönni.

A fiatal, komoly tudós meghajolt a fenkölt lelkű leány előtt.

Közös volt a boldogságuk a munka sikere fölött, amiről most már az országos lapok is megemlékeztek, nagy jövő reményét fűzte a fiatal mérnök nevéhez.

A Ránky-testvérek el voltak ragadtatva.

Még csak pompásan megy a dolog. A gyerekek innen-onnan országos neve lesz. Joga lesz a legmagasabb összeköttetésekhez is.

Az lesz még csak a parti, amit az a gyerekek csinál!

Még se volt bolond dolog ez a mocsárcsapolás.

Hiába: a lángész még mocsáron át is talál utat a diplomatasághoz.

Most már megnyílnak Zolti előtt a legmagasabb szalonok is.

A munka befejezésének örömmünepére Ránky Zoltán meghívta apját és nagybátyját. Lássák: milyen csodákat teremhet a becsületes, önzetlen munka.

Megjelentek mind a ketten.

Volt ott öröm, lelkesedés!

Egyszerű földmives emberek jöttek igaz, őszinte szavakkal, hála érzettől könyes szemekkel üdvözölni a fiatal tudóst.

Ránky Gedeon elragadtatással ölelte magához fiát.

— Gyöngy ember vagy Zoltikám! Most már meg érdemlesz egy derék, kedves feleséget. De azt biába keresnél a mocsárban.

Zoltán apjára nézett.

— Sőt már találtam is apám, csak áldásokat kérem!

Karon fogta atyját és nagybátyját, oda vezette őket a nép között megdicsőült arccal álló Irénhez és kölcsönösen bemutatva őket egymásnak.

A Ránky-testvérek összézték, vállaltak. Ha még fiskális volna, lehetne vele vitatkozni. De ki az ördög vitatkozhatik egy mérnökkel, aki a mocsárból is paradicsomot csinál?!

mértékben szolgáló kormányzati tevékenység kifejtésére céljából következő beosztással és székhellyel kilencz állattenyésztési kerületi felügyelőséget szerveztem:

1. a budapesti kerületi felügyelőséget: Pest-Pilis Solt-Kiskun, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Csongrád, Fejér, Tolna és Baranya vármegyék területével;

2. a pozsonyi: Pozsony, Nyitra, Trencsén, Árva, Liptó, Turóc, Zólyom, Nógrád, Hont és Bars vármegyék területével;

3. a szombathelyi: Vas, Sopron, Mosony, Győr, Komárom, Esztergom, Veszprém, Zala és Somogy vármegyék területével;

4. a temesvári: Temes, Torontál, Bács-Bodrog és Krassó-Szörényvármegyék területével;

5. a nagyváradi: Bihar, Arad, Csanád, Békés, Hajdu és Szabolcs vármegyék területével;

6. a kassait: Abauj-Torna, Gömör, Szepes, Sáros, Zemplén és Borsod vármegyékkel;

7. a máramarosszigeti: Máramaros, Szatmár, Ugocsa, Ung és Bereg vármegyék területével;

8. a kolozsvári: Kolozs, Szilágy, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Maros-Torda, Csík, Udvarhely és Torda-Aranyos vármegyékkel és végre

9. a segesvári: Nagyküküllő, Kisküküllő, Alsófehér, Hunyad, Szében, Fogaras, Brassó és Háromszék vármegyék területével.

Allattenyésztési kerületi felügyelőkké a következő egyéneket nevezem ki:

Budapestre Sudán Jánost, Kassára Kobza Sándort, Nagyváradra Málnássy Ferencet, Kolozsvárra Tulogy Simát, Segesvárra Bartók Gézát és Máramarosszigetre mint helyettest Brezovay Istvánt.

Az állattenyésztési kerületi felügyelőségek közvetlenül a vezetésre bízott földmivelségi miniszterium alá tartoznak.

Midőn erről az egyesületet szives tudomásul vétel végett ezennel értesíteném, egyúttal kijelentem, hogy figyelemmel a kezelésében levő állattenyésztési alpnak legelőnyösebb felhasználására, valamint az általam gyakorolandó ellenőrzésre, az illetékes kerületi felügyelőséget az egyesülettel kapcsolatba kívánom hozni.

A közös és hasznos működés kifejtését biztosító ezen viszonyról az egyesületet később fogom tájékoztatni, felkérem azonban addig is, hogy az állattenyésztési kerületi felügyelőségek új intézményét kifejtendő ténykedésében és eljárásában a leghathatósabbán támogatni sziveskedjék.

Kelt Budapesten, 1896. évi szeptember hó 25-én.

Darányi.

6/72.

Földmivelségi m. kir. miniszter ur leirata a „Zemplén megyei gazdasági egyesülethez” az iránt, hogy a szőlőművelés felújítására, valamint az általam gyakorolandó ellenőrzésre, az illetékes kerületi felügyelőséget az egyesülettel kapcsolatba kívánom hozni.

A közös és hasznos működés kifejtését biztosító ezen viszonyról az egyesületet később fogom tájékoztatni, felkérem azonban addig is, hogy az állattenyésztési kerületi felügyelőségek új intézményét kifejtendő ténykedésében és eljárásában a leghathatósabbán támogatni sziveskedjék.

Kelt Budapesten, 1896. évi szeptember hó 25-én.

Darányi.

6/72.

Földmivelségi m. kir. miniszter ur leirata a „Zemplén megyei gazdasági egyesülethez” az iránt, hogy a szőlőművelés felújítására, valamint az általam gyakorolandó ellenőrzésre, az illetékes kerületi felügyelőséget az egyesülettel kapcsolatba kívánom hozni.

A közös és hasznos működés kifejtését biztosító ezen viszonyról az egyesületet később fogom tájékoztatni, felkérem azonban addig is, hogy az állattenyésztési kerületi felügyelőségek új intézményét kifejtendő ténykedésében és eljárásában a leghathatósabbán támogatni sziveskedjék.

Kelt Budapesten, 1896. évi szeptember hó 25-én.

A zemplénvármegyei gazdasági egyesületnek

Sátoralja-Ujhely.

Folyó évi november hó 2-án 614. sz. a kelt felterjesztésére értesítem a gazdasági egyesületet, hogy a filloxera által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról szóló 1896. V. t. c. egyáltalán nem reudeli azt, hogy a szőlők felújításának kizárólag az egyik, vagy a másik rendszer alapján kell történnie, ellenkezőleg a törvény szabad tért enged a helyes felújítási módok bármelyikének alkalmazására.

A helyes felújítási módok tudvalevőleg a filloxerának ellenálló amerikai fajtájú alanyokon készült oltványok ültetése, továbbá hazi fajtájú szőlővesszők ültetése a gyéritési eljárással való fentartásra, s végül a szőlőnek elárasztásra való berendezése.

Minthogy e törvény 5. §-a, az eddigi hegyi szőlők felújításának előmozdítását rendeli el, az utóbbi mód, t. i. a szőlőknek elárasztásra való berendezése vagy egyáltalán nem, vagy csak nagyon ritka esetekben lesz alkalmazható, ellenben a másik két felújítási mód, t. i. az oltványok ültetése, vagy a honi fajtáknak a gyéritési eljárásra alapított alkalmazása közül minden szőlőbirtokos azt választhatja, a mely az adott viszonyok közt az ő céljainak inkább megfelel, illetőleg a melyre elpusztult szőlőjének talaja alkalmasabb.

A törvény végrehajtása iránti f. é. szeptember 25-én 60900. sz. a kiadott rendelet sem tiltja a gyéritési eljárásra alapított felújítást, sőt erre a gyéritési eljárás, vagy, szőlőkezelés kifejezések említése nélkül ugyan, de határozottan reá utal a 6. §. utolsó bekezdésében.

(Hogy a terület, a melyen annak birtokosa elpusztult szőlőjét kölcsön segélyével felújítani kívánja, a felújításra alkalmas-e, vagy sem, valamint, hogy a felújítási rendszer szerint, fenti (t. i. szőlőoltványok alkalmazására vonatkozó) alapszabálytól való eltérések, illetőleg más felújítási mód alkalmazásának, mikor, hol és minő körülmények közt lehet helye stb.).

Hogy a végrehajtási rendelet 6. §-ának utolsó előtti bekezdésében az mondatik, hogy „Az elpusztult szőlők felújításának rendszere a filloxerának ellenálló amerikai alanyfajták vesszőin készült szőlőoltványok ültetésére van alapítva”, illetőleg hogy az oltványokkal való felújítás módja van előtérbe helyezve, ennek csak az az oka, hogy közönségünk előszeretete tulnyomóan nagyobb részben az oltványokkal való felújítás felé hajlik.

Az egyedüli felújítási mód, amelyre kölcsön nem vehető igénybe, a végrehajtási rendelet 6. §-ának utolsó előtti bekezdése szerint az eddig ismert amerikai direct termő szőlőfajták ültetése.

Ezekhez képest nincs kizárva, hogy az a szőlőbirtokos, aki elpusztult szőlőjét gyéritési eljárással való fentartásra honi szőlőfajtákkal kívánja felújítani, ha a szükséges feltételek egyébként jelen vannak, kölcsönben részesülhessen.

Ha azonban a gazdasági egyesület felterjesztésében, amelynek erre vonatkozó pontja nincs egészen világosan szövegezen megfogalmazva, de el nem pusztult. (tehát nem újjan ültetett), hanem régi ültetésükben szénkénnel fenntartott szőlők birtokosai is részesítenek kölesben, úgy ki kell jelentenem, hogy erre a célra a törvény értelmében köles nem adható, de a törvény rendelkezései kizárólag a filloxera által elpusztított szőlők felújítására vonatkoznak s a törvénynek nem az a célja, hogy a szőlőbirtokot hitel alapjává, hanem az, hogy az elpusztult szőlő felújítását annak a birtokosnak, a ki erre önjerejéből nem képes, lehetővé tegye.

Kelt Budapesten, 1896. évi november hó 9-én.

Darányi sk.,

7/85.

Földmivelségi m. kir. minister ur a „mezőgazdasági vándor tanácsok“ és „téli tanfolyamok“ létesítése tárgyában f. é. dec. 12-ére egy értekezletet hívott egybe, Budapesten, melyen az egyesület képviselőiben a titkár vett részt.

Az értekezlet kívánatosnak és mielőbb életbe léptetőnek véleményezi a gazdasági vándor tanács; az erre vonatkozó kérdő pontok és a gazdasági ismeret terjesztés érdekében követendő eljárások tervezete minden, az értekezleten jelen volt egyesületnek kiadott vélemény adás végett.

Tudomásul szolgál.

8/61. és 83.

Asperjén István alsó-rajki, Vida Kálmán pogányvári lakosok az iránt folyamodnak az egyesülethez, hogy a tapolecai vincellér képezdélmi alapított ingyenes alapítványi helyeket az 1897-ik január 1-től kezdődő egy évi tanfolyamon elnyerhessék.

A pályázat rendesen közzé tétetett a „Zalamegye“ című lap útján; erre beérkezett a fenn említett két kérvény, a közgyűlés tehát az alapítványi ingyenes helyeket, az 1897-ik évre folyamodó Asperjén István alsó-rajki és Vida Kálmán pogányvári lakos vincellérnek adományozza. Miről a földmivelségi ministerium az okmányok felterjesztése mellett értesítettik.

9/82.

Baronyi Ele egyleti tag indítványt nyújtott be az iránt, hogy a ragályos száj- és körmőfjás járványos fellépése esetében, ne az egész törvényhatóság, vagy járás zárassék ki a bécsi piacról, — hanem csak is a fertőzött községek; ez iránt felterjesztést kér a ministeriumhoz intézetni.

Az indítvány értelmében már az elmúlt nyár folyamán felterjesztés intézetett a magas ministeriumhoz nemcsak az egyesület, hanem a soproni iparkamara részéről is; így az indítvány tudomásul vétetett.

10/77. és 89.

A „Sümege vidéki“ és „Keszthely vidéki“ gazdakörök megküldik a körök tulajdonát képező gépek és eszközök leltárát és érték kimutatását.

Tudomásul szolgál.

11/87.

Eger-Aracsa község kérvényt nyújt be az iránt; hogy a község által f. é. tavaszán beszerzett és az egyesület által 180 forint kedvezményes áron kihelyezett kenyérszék bika f. é. dec. hó elején elhullván, annak beszerzési ára a községnek engedtesék el.

A közgyűlés Eger-Aracsa ezen kérelmét nem teljesítheti, mert az állat nem járványszerű kórbán, sem nem rögtöni, hanem hosszabb betegségben pusztult el. Így módjában lett volna a községnek az állatot ideje korán még értékesíteni is; de az egyesület a bikát már nyírs 20% engedménnyel adta át a községnek, így mivel sem volna a vétel ár teljes elengedése indokolható annál kevésbé, mert hasonló esetek már rosszabb viszonyú községeknél is fordulván elő, — gyenge anyagi eszközei tekintetbe vétele mellett, hasonló engedményt az egyesület nem tett, — kivéve azon esetet, ha az elhullás 8 napon belül történt.

Miről folyamodó község értesítendő.

12/90.

Földmivelségi minister ur az egyesületi „Értesítő“ útján leendő közzétételt végett megküldi a „honvédelmi m. kir. minister ur“ által, a katonáknak mezőgazdasági érdekekből való idő előtti szabadságolására vonatkozó körrendeletét.

Közzé teendő az „Értesítőben“.

K ö r r e n d e l e t.

A cs. és kir. közös hadügyminister ural egyetértőleg létrejött megállapodás folytán rendelem, a mint következők; úgy mint:

A szolgálati kor sorrendje szerint való idő előtti tartós szabadságolásoknak — védtörvényi utasítás II. rész 8. §. 2. pont — a legközelebbi ifjabb sorhadi évfolyamok rendjében és pedig a szolgálati kor, vagyis a tényleg eltöltött tényleges szolgálati időtartam, továbbá az elért katonai kiképzés foka szerint és a minősítvényre való tekintettel kell történnie.

Különösen figyelembe veendőek és pedig a következő sorrend szerint; azon katonák, a kik

a) a védtörvény 33. vagy 34. §-ai alapján a kedvezményben leendő részesítés iránt igényt emeltek, de az előirt teljes törvényes feltételek hiánya miatt a kért kedvezményben részesíthetők nem voltak; — b) valamely földmives iskolát sikerrel végeztek — ha tényleges szolgálathoz való kilépésük után, szülőik birtokának művelésénél közreműködnek vagy a saját birtokukon maguk fognak gazdálkodni. — c) besoroztatásuk, állományba vételük előtt a mezőgazdaság terén működtek s ezek között különösen azok, a kik állományba vételüket megelőzőleg valamely mezőgazdasági vagy vincellér iskolába vagy valamely mezőgazdasági szaktanfolyamba felvették,

vagy az említett intézetek valamelyikébe leendő felvételt maguknak tényleges szolgálatba állásuk ideje alatt biztosították és azok, a kik az ipari munkások osztályához tartoznak; mindezen esetekben azonban megkivánatik, hogy a figyelembe vételt érdemlő körülmények igazolva legyenek és a kivételes kezelés tekintetében a hadkiegészítési hatóságok egyetértőlegesen nyilatkozzanak. Ez iránti folyamodványok azon évben, melyben az illető katonai sorhadi tényleges szolgálati kötelezettségének utolsó előtti évében áll, a sorozó járási tisztviselő által adandó véleményezés kíséretében a hadkiegészítési kerületi parancsnoksághoz, ettől pedig indokolt javaslat mellett, kell időben az illető csapatvezetőhöz juttatandó. A szolgálati kor sorrendje szerint való tartós szabadságolás iránti igényre vonatkozó ezen rendelkezések azon katonák által is igénybe vehetők, a kiknek sorhadi szolgálati ideje valamely polgári avagy katonai büntető bírósági elítélés által meghosszabbítást szenvedett. Ilyeneknek esetleges idő előtti tartós szabadságolása tehát az egyéb erre vonatkozólag megállapított feltételek mellett a tényleg teljesített katonai szolgálat idejétől függ, a melyhez a fogságbüntetésben töltött idő, a mely a sorhadi szolgálati idő meghosszabbítását eredményezte, hozzá nem számítottatik. Felhívom a törvényhatóságokat, hogy ezen körrendeletet haladéknélkül közzé tétetni, és az illető sorozó járási tisztviselőkhöz (járási batóságokhoz) ezen körrendeletet negyedik bekezdésénél fogva reájuk háramló teendőket tekintetében különösen is utasítani ne késsenek. Budapest, 1896. augusztus hó 15. A minister helyett: Grómon sk., államtitkár.

15/92.

A nagy-lengyeli gazdakör az iránt folyamodik az egyesülethez, hogy részükre tavaszi vető magot: 100 q. árpat és 50 q. zabot beszerezni sziveskedjék, indokul felhozza azon ismeretes körülményt, hogy a jégverés tavaszi termésüket teljesen megsemmisítette.

Az egyesület a vető mag beszerzése iránt megkeresi a nmlt földmivelségi m. kir. minister urat, mert saját anyagi erejét túlhaladja a kívánt előleg folyósítása.

14/71.

Leitner Simon eger-aracsai lakos jelétellel jelentkezik az egyesületi rendes tagok sorába.

Tudomásul szolgál, folyamodó 1897-ik évi január 1-től az egyesületi rendes tagok sorába felvétetik; részére a felvételi okmány elküldetni, felvételéről pedig: az „Első M. A. B. Társaság“ főügynöksége Nagy-Kaniszán, a „Zalamegye“ című lap kiadó tulajdonosa és az egyesületi pénztárnok értesítendő.

15/78—79—88.

Karcsag Béla, Karcsag István nagybanizsai, Vastagh János tapolecai lakosok, az egyesületi rendes tagok sorából kilépésüket bejelentik.

Tudomásul szolgál.

16.

Egyesületi pénztárnok és ügyvéd urak előterjesztik, hogy az egyesület vagyon kimutatásában több oly tétel szerepel, mely vagyontalanság címén be nem vehető, egy bizottság kiküldését kéri, melynek közben jöttével a számadás vizsgáló ülést meg előzőleg lezámolás tartassék; hogy a számadás vizsgálókat már teljesen alos adatok álljanak a bizottság rendelkezésére, melyek az egyesület vagyoni helyzetét feltűntetik.

Ezen bizottságba választottak: Háczy Kálmán elnöke alatt Koller István, Csertán Károly, Skublics Jenő, Szily Dezső, Csertán László, Boschán Gyula, Udvardy Ignác, Csutor János e. pénztárnok, Orosz Pál egy. titkár.

Egyéb tárgya ezen ülésnek nem lévén, miután az elnök a tagoknak köszönetet mond, az ülést bezárja.

Kmft.

Jegyzete;

Orosz Pál Háczy Kálmán
e. titkár. ügyvezető elnök.

Képviseletestületi ülés.

A városi képviselőtestület f. hó 23-án Boty Lajos polgármester elnöke alatt rendkívüli gyűlést tartott.

Elnököl polgármester üdvözölvén a szép számmal megjelent képviselőket, a napirend előtt indítványozta, hogy Csertán Károly alispánt tíz éves buzgó hivatali működésének alkalmából a képviselőtestület küldöttségileg üdvözölje. A képviselőtestület a tett indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadta s az üdvözölő küldöttség tagjává Boty Lajos polgármester vezetése alatt Németh Elek, Seregélyes Károly, Braunstein József, Gaál Károly, dr. Szigethy Elemér, dr. Graner Adolf, dr. Isoó János, dr. Czinder István, Büchler Jakab, Kaiser József, Goldfinger János, Vörös Gyula, Ruzsich Károly, Bedő Vendel, Krosetz Gyula, Krosetz István, Fischer László és Udvardy Ignác városi képviselőket választotta meg.

Előterjesztetett a honvédelmi miniszternek leirata, melylyel a bemutatott kisajátítási térképen előtűntetett területeknek honvédségi lovagló tétel való kisajátítását elrendeli és a várost felhívja, hogy a kisajátítás foganatosítására vonatkozó törvényes határozatoknak, valamint a kisajátítandó területeknek a honvédszuszár osztály használatába való azonnali átadására nézve a törvény rendelkezéseinek keresztül vitele iránt a honvédpáncs noksággal egyetértőleg intézkedjék. A városnak ama kérelmét, hogy a laktanya mellé, az épülettel összefüggőleg építendő árnyékszékek költségeit a kincstár viselje, nem teljesítheti. Sőt mivel a bemutatott terv szerint építendő árnyékszékek a jelenlegi laktanya helyiségeket hasznavehetelenné tennék, a várost új, megfelelőbb terv készítésére utasítja. A felolvasott leirat alapján a kisajátítási eljárás mielőbbi foganatosítására a polgármester felhivatott, valamint megbízott, hogy szakértők meghallgatása mellett az árnyékszékek mikénti elhelyezésére nézve mielőbb tervet és részletes költségvetést készítsessen.

Olvastatott az alispáni hivatalnak leirata a városi pénztári új helyiségek kijelölése iránt. A képviselőtestület tudatában annak, hogy a jelenlegi hivatali helyiségek elégtelenek, elhatározta, hogy 1897-ik évben a városra fel egy második emeletet építtet s megbizta a város polgármesterét, hogy tervet és költségvetést készíttessen s azt Lányi Kálmán kir. főmérnök, Háczy Kálmán, dr. Graner Adolf, dr. Isoó János, Kovács László, Goldfinger János és Klossovszky Ernő városi képviselők-ből álló küldöttséggel előleges bírálat alá vétesse s a küldöttség javaslataival együtt terjesztesse a képviselő testület elé. Megbizta egyúttal a képviselőtestületet a polgármestert, hogy az építésre szükséges pénz előteremtésére nézve lépjen érintkezésbe a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal az iránt, hogy a bank az eddig letörlesztett összegeket bocsássa a városnak rendelkezésére olyképp, hogy az egész 650.000 forintos tartozása a városnak 1897-ik évtől kezdve terjesztetnek ki ötven évre ugyanolyan annuitás fizetése mellett, mint jelenleg.

Olvastatott a vármegye alispánjának leirata, amelyben elrendeli, hogy a néhai Simmer József ácsmester és társai által a város részéről az államtól megváltott fogyasztási adók kezelési módja miatt Kovács Károly volt polgármester és Grünbaum Ferenc volt fogyasztási adókezelő ellen emelt panasz folytán a megyei közigazgatási bizottság határozatával 1893. január 1-től 1895. december végéig Grünbaum Ferenc kezelő által beszedett fogyasztási és italadókra nézve elrendelt lezámolás a vármegye főszámvézőjének közbejöttével haladéktalanul foganatosíttassék és ennek eredményéről, valamint arról, vajlon Kovács Károly volt polgármester ezen állásából kifolyólag a felelősség alól felmentetett-e, vagy sem, jelentés tétessék. A felolvasott alispáni leiratra a város képviselőtestülete kijelenti, hogy Kovács Károly volt polgármester leköszönésének elfogadásával a felelősség alól a szokásos jog fenntartása mellett általában felmentetett és mivel a fogyasztási és italadóknak panaszolt kezelési módja nemcsak a város igényeit elégítette ki, hanem sem ebből, sem más ügyből kifolyólag Kovács Károly volt polgármester irányában vagyoni, kereskedőség alapja a városnak ez ideig nem származott, sőt azt is biztosan állíthatja a városi képviselőtestület, hogy Grünbaum Ferenc volt fogyasztási- és italadó kezelő, ebbeli minőségében kötelezettségének mindenekben eleget tett; mivel végül a közigazgatási bizottság által elrendelt lezámolás az ahhoz szükséges adatok hiánya miatt különben sem lenne teljesíthető: a képviselőtestület azzal a kérelemmel járul az alispáni hivatalhoz, hogy a további eljárás mellőzésével ezt az ügyet sziveskedjék betejezettnek tekinteni.

Vidéki kereskedő ifjuságunk.

Elismerés és dícséret illeti kedves hazánk provinciális kereskedő ifjuságát, mivel a budapesti kereskedő segédök legutóbbi napokban napvilágot látott socialis megnyilatkozásától — az ugynevezett szervezkedéstől — teljesen távol tartotta magát. Eltölték már a mozgalmat keletkezésekor; mert összeférhetetlennek tartották azt a komoly kereskedői hivatással. A megvetés bizonyos nemével fordultak el ettől a beplántált és a tisztas munkát megemlékező törekvéstől; mert felagták leendő hivatásuk közigazgatási fontosságát és belátták, hogy a mint a socialis mozgalmak céltévesztett árjába lépnek, elvesztik a higgadt társadalomnak azt a bizalmát, mely őket munkára serkenteni, a boldoguláshoz eljuttatni képes. És ez nagyon helyesen van így; mert a társadalmi rend felforgatására és a komoly munka megbénítására törő socialis törekvéseknek az üzleti életben nincs helyük. Nincs pedig azért; mert itt a komoly és becsületes munka harcossai küzdenek a mindennapi kenyérért, az egyedi boldogságért, a családok javáért, a nemzeti vagyon emeléséért és mindebből következetesen a soha nem feledett haza felvirágzásáért.

Kereskedő ifjuságunk e mozgalommal szemben tanúsított derekas magatartása örömmel tölti el mindazokat, kik kereskedelmünk felvirágzásán fáradoznak; kik kereskedő osztályunk társadalmi állásának emelésére törekednek; kik kereskedő ifjuságunk szív- és lélekbeli műveltségének előbbvitelében dolgoznak; kik kereskedelmünk jelenlegi zsenge korában felfogni képesek azt a soha figyelmen kívül nem hagyható közigazgatási missiót, melyre kereskedelmünk nemzeti vagyonunk gyarapodásában és az összépesség anyagi boldogulásában hivatva van; kik tudatában vannak kereskedelmünk elmaradottságának és akik tisztában vannak azokkal az eszközökkel és módokkal, melyek segítségével a folyton elhaladás- és nagyobb hullámokat felverő európai versenyben biztosíthatjuk kereskedelmünknek azt a pozíciót, melyből önálló, szabad kereskedelmünk kidomborodik és amely megnyitja számunkra kelet kapuit, hogy ott fejlődő belkereskedelmünknek méltó és elegendő tápot találjunk.

Ifjuságunk fényesen bizonyította, hogy Simon de Sismondin és Saint Simon hiába küzdöttek a szabad ipar és verseny rendszere ellen. Bennük az ilyen magvak termő talajra nem találhatnak. Ahogy Marló és Robertus hiába üzentek irtó háborút a munkadíjazás egész rendszerre ellen, az ő lelkülettik nem fogékony ily felforgató eszmék iránt. Ok csak egy elvet ismernek és követnek, t. i. „Rövid a nap, sok a munka“. Hogy Lassali hiába tündöklött a socialismus egén s támadta ékesszólóan az összes főnálló gazdasági szervezeteket. Ok mindezzel vajmi keveset törődnek; mivel önképzéssel és komoly üzleti munkával vannak elfoglalva s mivel végtelenül szeretik hazájukat s mivel szüntelenül lelki szemek előtt lebeg a nagy magyarnak minden socialista tant háttérbe szorító arany mondása: „Első és legszentebb legyen előttd a haza“. Hogy Mars, Engol és az azóta gomba módra jelentkező socialista írók hiába kiabálnak bele a nagy munkás társadalom rendjébe, békéjébe, ok mind-ezeket nem hallják, ezektől tudni sem akarnak; mert érett észszel, higgadt megfontalással belátják, miként ezeknek követése nem más, mint saját hivatásuk és munkájuk megvetése.

Nem azért írom mindezeket, mintha hivatva volnék arra, hogy a budapesti kereskedő segítők a socializmus felé öntudatlanul hajló kis töredéke telett pálcát törni — avagy kritikát gyakorolni akarnék; hanem nyilatkozom azért, mivel a nagy contingens kereskedő ifjúsága méltán megérdemli, hogy józan viselkedése, higgadt gondolkodása és munkaszerető törekvése hírlapi méltóságban részesüljön.

Szép társadalmi erényről tettek fényes tanúságot úgy a jelenben, mint a socialis tanok megindulásától a mai napig azzal a fűgigélő viselkedéssel, melylyel mindenféle socialis törekvést megítélték, elítélték és megvetettek.

E társadalmi erénynek megvannak a sajátlagos kufforrásai! Erdemes ezekkel közelebbről foglalkozni, ezeket terjeszteni, népszerűsíteni és fejleszteni.

A vidéki kereskedő ifjúság szilárd elhatározással halad jól felvett kettős céljának t. i. a gyakorlati és szellemi kiképzésének útjain. Dolgozik három négy évig kora reggeltől késő estig mint tanonc, hogy az üzleti gyakorlat összes szálait kezébe ragadhassa és hogy mire felszabadul, főnökének hasznos segéd munkása lehessen. Már tanonc éveiben bejár szorgalmasan az ismétlő, vagy kereskedő tanonc iskolába, hogy csekély ismereteit el ne felejtse, ellenkezőleg azokat kibővítsé és kiegészítse; hogy megszerezhesse magának a szakműveltségnek ama nélkülözhetlen ágazatait, a melyek mellett jövőendő fontos hivatását becsülettel betölteni képes lesz. Ez iskolák tanárai nemes munkát végeznek akkor, mikor az ifjúságot korán megtanítják a leendő kereskedőnek nélkülözhetlen ismereteire; midőn becsépegtetik az inas sereg lelkületébe a soha nem feledett haza iránti szeretetet; midőn képesítik a gyermeki szellemet leendő szép hivatásának sikeres betöltésére; midőn megértetik a tanoncokkal, hogy mennyire alkalmas zengzetes anyanyelvünk a a könyvelésre, a kereskedelmi levelezésre és bármelyféle üzleti irodai munkálatokra és midőn szeretettel és odaadással oltják maradandó emlékképpen a gyermekek szívébe, hogy ők első sorban magyarok és csak másodsorban kereskedők; vagyis hogy ők: magyar kereskedők.

És az ifjúság mindenkor hálával és szeretettel csügg mindazokon, kiknek akár gyakorlati, akár szellemi kiképzését köszöni. Becsüli főnökét és utolsó lehetéig szereti tanárait.

Amint a kereskedő ifju három vagy négy év néhez és sokszor megpróbáltatással járó inas idejét befejezte, — felszabadul. Örömmel és önértettel kezd újra a munkához, mely reá nézve ekkor kezd csak igazán becses lenni, amennyiben láthatja munkájának értékét, mit köznyelven fizetésnek neveznek. Ha bár kezdetben ez az ugynevezett fizetés annyira csekély, hogy a nélkülözhetlen ruházatra is alig elég: mégis első dolga az ifjunak, hogy beiratkozzék az önképző egyletbe. Megjegyzem: amely helyen tizenkét—husz segéd van, ott már találkoznak önképző egylettel. És ez a körülmény megint erőnyé vidéki ifjúságunknak, hogy a maga érdekében kibontja az önképzés zászlóját, amely alatt haladni akar előre korával; mert jól tudja, ahol a szellem elmarad a kortól, ott a munka sem tud megteletni a kor sok oldalú igényeinek és belátja azt is, hogy a művelt nyugat előre haladott kereskedelmével csak úgy fogunk versenyezhetni, ha sokat tanulunk, ha speculativ szellemet kellőképpen kiműveljük.

Az önképző egyletbe részint szépirodalmi, részint a szakműveltséget felőlelő könyvtárt létesítenek; ehhez a vidéki segéd kevés fizetéséből készséggel járul állírlaival s ezt élvezettel olvassa, tanulmányozza.

Gondoskodik róla, hogy betenkint legalább egyszer jeles tantériak, előkelő szakemberek, ügyvédek, művelt kereskedők egyletükbe szakelőadást tartsanak. Ezekre az ifjúság ellátogat pontosan és szorgalmasan, figyelemmel hallgatja ezeket és midőn tudványa kellőképpen kielégítve nincs, felszólal és kérdést intéz a szakemberekhez — miért van ez így és nem lehet-e ez másképp? A felolvasók iránt pedig tisztelettel, őnzetlen szeretettel és nagy foku becsüléssel viseltetik; ezeket igazi jóltevőknek nevezik és megis adják nekik a legnagyobb kitüntetés, megválasztják az egyesület tiszteletbeli tagjának. És ezek a szakemberek büszkék a kitüntetésre; mert az ártatlan és romlatlan ifjúság szeretetében látják sikeres hatását annak, hogy az előadások nem csak a szellemet fejlesztették, hanem a szívet és lelket is nemesítették.

A kereskedő ifjak önképző egyletük vezetésére mindenkor találnak hivatott egyéneket, akiket az imádásig tisztelnek és szeretnek, ezeket körül rajongják és ügyük érdekében kifejtett munkájában odaadással támogatják. Felszólalnak a gyűléseken helyes logikával, szép magyarsággal és megmondják, hogy ők kis egyletük javára miként vélekednek. Vitatkoznak, opponálnak, indítványoznak s várják vezérük nézetét s mikor ezt megtudták, elállnak ellenzéki hajlamaikkal és helyeslik az elnök szándékát; mert tudják, hogy csak így van jól, ahogy az okosabb ember akar cselekedni. Hébe korba rendeznek hangversenyeket, mulatságokat, nagyobb szabású felolvasási estélyeket és ezekre meghívják mindenkit, szegényt úgy, mint gazdagot és bebizonyítják a kis város szeme láttára, mily ügyesen tudnak rendezni, feszteleni és művelt emberhez illő módon mulatni. Mert hát a munka emberének is szabad egy évben egyszer vagy kétszer a gondok tanyájától elmenni oda, ahol a zene hangjai mellett örvendünk a jelennek és nem törődünk a kétes jövővel.

Ilyen formán aztán a vidéki kereskedő ifjúság nem ér reá holmi socialis tanokkal foglalkozni; nappal szorgalmasan dolgozik, este eljárhat kis egyleti otthonába, ahol kedélyesen eltársalog, olvas lapokat, politizál és a hol ő is valaki. Ő nem törődik az általános titkos szavazással, a szabad egyesülés és gyűlékezéssel, a szabad sajtóval, az országos kereskedelmi testületek létesítésével, a teljes vasárnapi munkaszünettel, a törvényes fölmondási idővel, a próba idő megszüntetésével, a záróra s a fizetés törvényes szabályozásával, a kereskedelmi szakiskolák létesítésével és még sok mindenfélevel; hanem csak arra törekszik, hogy önmagát képesítse az anyagiak nagy küzdelmére; hogy magát ellássa a becsületés mun-

kához szükségelt szellemi fegyverekkel; mert jól tudja, hogy amekkora a műveltsége, annyit fog érni a munkája és a milyen lesz munkája, olyanná alakul anyagi viszonya, függetlensége. Az anyagi függetlenség pedig emeli a társadalmi tekintélyt s mivel ilyenformán a kereskedő társadalmi értékének egyedüli hűv-mérője a műveltség, azért csak üdvözölni lehet vidéki kereskedő ifjúságunk szép erényekre valló önképző törekvéseit és a socialis mozgalmakkal szemben tanusított visszautasító magatartását és biztosíthatom vidéki kereskedő ifjúságunkat arról, hogy mindenkor társadalmi közönségük elismerése fogja kísérni a haladásnak általuk kibontott zászlóját, a melyet mindaddig, míg a komoly munka mezején megmaradnak, diadallal fognak lobogtatni.

Balassa Benő

felső kereskedelmi isk. tanár.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.

Spanyolországban az 1896/97. évi költségvetéssel egyidejűleg a szállítási adótörvény is életbe lép, melynek értelmében a tengeren és szárazföldön eszközölt személyes és áruszállítás adónak lesz alávetve. Az oly áruk azonban, melyek f. év június 20-ika előtt létrejött kötések alapján be- vagy kiszállítottak, az említett adó fizetése alól föl vannak mentve.

Miről az érdekelt körök ezennel értesítettek.

Sopron, 1896. évi november havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

II.

A „magyar-belga fémáru gyár részvénytársaság“ Budapestén levő rugó- és lánagyárán kívül újabban a „magyar acéláru gyár részvénytársaság“ is létesített egy rugógyárat és azt a folyó évben üzembe helyezte.

Mely körülményre az érdekelt körök figyelmét ezennel felhívjuk.

Sopron, 1896. évi december havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

III.

Wiener Moszkó, budapesti lakos, a m. kir. földművelésügyi miniszter segélyezése mellett megírta a magyar cukoripar történetét, mely tanulmányának első része már el is hagyta a sajtót. Minthogy a szerző munkájának megjelent része arra enged következtetni, hogy a tanulmány írója a magyar cukoripar érdekeinek műveléséül szolgálókat fog tenni, a magyar cukoripar történetét tárgyzó szakmunkát, mely minden könyv-árus útján megszerezhető, melegen ajánljuk az érdekelt körök figyelmébe.

Sopron 1896. évi december havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Karácsonyi csarnok.

Asszonyi bűn.

Írta: Szántó Ferenc.

Iren 18 éves volt, midőn tiszteletből és hálából férjhez ment Kereszty Bélához, gyámtyájahoz, ki ekkor 52-ik életében volt. Kereszty bálványozta ifju nejét, határtalan finomságával, előzékenységgel igyekezett annak minden egyes percét megédesíteni és ezzel keresztlevél és tilkre hangos szemrehányásait pótolni. Ez a két fekete szellem folyton üldözte. „Tekits reám, nézz belém“, mondák, „miért törtél le egy szép viruló rózsaszálát, miért lánccoltál egy gyönyörű fiatal teremtést öregséghez? Gondolhattad, hogy Iren nem szerethet; tudod, hogy ifju lelkében egy más alak él. Te szétépted eszményképét, megfosztottad boldogságától.

De Kereszty elesítette a két őszinte jó barátját, nevének a lehető legnagyobb kényelmet biztosította; szalonja fejedelmi fényvel volt berendezve, öltözékei Páris első műtermeiben készültek. De Iren nem volt boldog. Mit ért mind e fény, ha lelkében sötét éjszaka volt. Egész életét odaadta volna az „Ő“ egy öleléséért. Hogy esdekelt Zoltán utolsó találkozásukkor, legyen az övé! Öltárkép gyanánt fogja imádni, isteníteni. De gyámtyája sürgetéseinek, nagy vagyonának nem tudott ellentállani; győzött a démon és a szegény kezdő ügyvéd helyett a gazdag Keresztyt választotta.

Az esküvő napján Zoltán is jelen volt a templomban. Nagy sötét szemével folyton a menyasszonyt nézte. E keserű szemrehányó tekintet látja folyton maga előtt, ez üldözi a szalonban, boudoirjában, férje ölelésében, még kis gyermeke mellett, az egy éves kis szöske Margit mellett is. Pedig Zoltán akkor elutazott, most már két éves asszony és mégsem tud feledni.

December közelgett, Iren születése napja, mely napot férje fényesen készült ünnepelni. Az estélyre Zoltánt is meghívták. A ház urnője énekelt és ő kísérte zongorán. A hangverseny végeztével a társaság a pompás téli kertbe ment. Nemsokára visszatértek. Csak a házi asszony és Zoltán maradtak egyedül.

„Miért jött ide Zoltán?“ kérdezte reszkette Iren. „Miért? Mert még mindig szeretlek te szép asszony, mint ahogy férfi még nem szeretett soha! Itt le vagy lánccolva, mint egy gályarab, egy öreg ember mellé! Jöjj velem és én a földet menyországgá varázsolom számodra!

„De én szeretem ezt az embert! Megesküdtem az oltár előtt, hogy el nem hagyom soha és eskümet meg fogom tartani!“

Iren egész testében reszkett. Meglátszott, hogy szavai ellentmondanak érzelmeinek, mert szerette volna e férfit itt tartani keblén sokáig . . . örökké.

Zoltán észrevette az asszony felindulását. Közelebb lépett hozzá, oly közel, hogy ez lehelletét érezte arcán. Megfogta remegő kezét, szemébe nézett mélyen és Iren nem tudván uralkodni magán, kábultan dőlt Zoltán karjaiba.

E perczben lépett a kertbe férje. Az istenített férfi még mindig karjaiban tartotta szerelmét. Kereszty megállott, arca halvány lett és majdnem eszméletlenül tá-molygott vissza a szalonba. Most nem — hörgé, majd holnap számolunk. Noblesse oblige! csititgatta magát kétségbeesve.

Másnap megverekedett Zoltánnal. A pisztoly golyója súlyosan megsebesíté, míg ellenfele sértetlen maradt. Irennek távoznia kellett a házból. Bucsuzott minden egyes kedvenc helyétől, tárgyától és midőn gyermekét, ezt az ártatlan kis szöke anygalt utójára keblére ölelte, azt hitte, szívének meg kell repednie. Azután a hintó kigördült vele a radnai kastélyból.

Hat év telt el azóta. Kereszty felépült súlyos sebéből. Lassan-lassan feledni kezdé a mély lelki fájdalmat. Visszavonult a világtól. Egyedüli vigaszt kis leánykájában lelta. Sokszor elmerengett a gyermek kék szeméin, melyek egészen hűtelen édes anyjái voltak.

Iren ez idő alatt egy rokonánál tartózkodott. — A lelkiismeret furdalásai teljesen megtörték. Büszkeségét elnyomva, sokszor irt férjének, hogy vegye vissza nevének, gyermeke anyjának, de levelei felbontatlanul érkeztek vissza.

Karácsony est van. Mindenki örül a szent napnak. Kis gyermekek epedve várják a kis Jézuska születését. Hópelyhek szállingóznak. Megkondul a harang, ünnepi ruhában sietnek a hívek a misére. A templomban felhangzik a gyermekek kara. Szent zsolozsmákat énekelnek tiszta csengő hangon és mintha a levegőben angyalok énekelnének és hirdetnék a Megváltó születését.

A templomhoz vezető uton megy lassan, ingatag léptekkel egy fiatal nő egy férfi karján és a templom előtti feszületnél megállanak. A nő arca halvány. Hosszu szenvedés nyomai látszanak vonásain, becsott fénytelen szemével fürkészőleg néz a kastély kivilágított ablakaira, melyek egyikében észreveszi a kis Margit karácsonyfáját mindenféle csecsebecsékkel feldiszitve.

„Lássa orvos ur“ szolt gyenge, remegő, mintegy túlvilági hangon, ezen szent helyre jöttem vezekelni. Betegen nem tudok meghalni, míg áldott férjemtől bocsánatot nem nyerek, míg drága gyermekem még egyszer nem láthatom. Minden karácsonykor a templomba mentünk; most is ott lesznek. Megvárom itt, míg kijönnek, és ha ő megbocsát, ha megengedi hogy gyermekem még egyszer, utójára keblemre öleljem, ugy szívesen halok meg. Mit is keresnek még a földön? Ki néz egy tévedt nőre? Ha gyermekem felnő, mernék-e szemébe nézni? Nem-e rázkódnék össze, ha „édes anyám“-nak nevezne, és boldog mosolylyal közelednék felém? De Isten könyörületes a bűnbánókkal, meg fog bocsátani egy szerencsétlen teremtésnek, és én odafent imádkozni fogok érte és örködni felettük. Csak ő is, ő is bocsásson meg! „Meg fog bocsátani“, felelé az orvos. Egy haldokló utolsó kérése mindenki előtt szent, melyet nem szabad megtagadni.“

Mialatt az orvos e szavakat mondá, a hívek kijöttek a templomból. Mindenki tiszteletteljesen emelte meg kalapját Kereszty előtt, ki leánykájával a kastélyba igyekezett. A mint a feszülethez értek, az orvos oda lépett hozzá és megszólította: „Uram — szolt — e nő, kit karomon lát, beteg, csak rövid ideje van még hátra. Könyörgéseim dacára is ide kívánczolt, hogy Önnel még egyszer, talán utójára találkozzék. Nem büszke neje, egy haldokló áll Ön előtt, ki lelke üdvösségét várja bocsánatától.

E szavak után Iren némán a feszületre mutatott, esdeklően nézett férjére, a gyermekekre, szólni akart, de nem volt annyi ereje.

Keresztyt e jelenet egészen megrendítette. Felidézte lelkében a multakat. Fiatal, gyenge asszony volt, ő öreg; Zoltán csinos, fiatal ember; szerette, botlott. De hisz azóta sokszor megbánta vétkét, most már szeretni fogja, visszaadja az anyát gyermekének.

„Megbocsátok Iren“ szolt remegő hangon, és hevesen magához ölelte. „Ugy-e édesem — folytatá Kereszty — most már boldogan fogunk élni? Látod Margitból mily szép nagy leány lett! Mindig kérdezte: Hol van édes anyám papa? Miért nem jön el? Ugy szeretném már egyszer látni! Ujra és újra csókolta és nem vette észre, hogy halottat szorit karjai közt. A felindulást, a rohamos nagy boldogságot a gyenge test nem bírta elviselni. Összetört!

Janika beteg.

— Karácsonyi történet. —

Ölébe süllyesztett kezekkel, mint a segíteni képtelen, remény és aggodás örökös változásával szívében, csügg tekintete a nyugós fiúcskán. A kis emberke ödöngve jár kel összehalmozott játékaik között, melyek egyikéhez sem képes most hozzákötöni gyermeki képzelete szingazdag szálait s az élettelen bábokba lüktető, eleven életet belopó csapongásait.

Duzzogva hagyja végül őket cserbe s anyjához botorkál. Ráhajtva forró tejét annak átölelt térdére, hangjában megszólal a test szenvedése:

— Mamácskám . . . Janika beteg! Maga moudotta ki a félelmetes szót, amely órák óta határozatlan alakban ott vibrál anyjának lelkében.

Az anya a szívébe nyíló fájdalom terhétől meg-rázkódik: ez az ez, a mitől télt s mit reménykedésében magától elutasítani megkísérelt.

Ölébe kapja a kicsikét, a göndörfürtű fej lankata-

gon s mintegy az anyai szív közelében keresve védelmet, hanyatlik vállaira.

Ruhája szövétlen átérzi a kicsiny gyermek testet emésztő láz életpusztító perzselését.

A vetetlen álló ágycsokhoz viszi — jobban, mint valaha, féltett kincsét. Tétovázó kezei bizonytalanul, késedelmesen találják meg a kicsiny ruha kapcsait s a mint a hófehér inggel ijesztő elentétül, a piros, égő arc a párnák közé süppedt s átölelő karjait a gyermektest alól kivonja, érzi azon a végigfutó borzongatást.

Leül melleje. Legkedvesebb meséivel kísérti meg, hogy ajkán mosolyt csaljon vagy legalább arcára az öntudatos érdeklődést felvarázsolja.

De a szemek állhatatosan csak előre egy irányban szegeződnek. Csak akkor, ha a mesélő egy-egy lélekzet vételre elhallgat, fordulnak ösztönszerűleg arra felé.

Az anya közben-közben a kétségbeesés türelmetlenségével föltekint a haladni alig tetsző óra mutatóra.

— Még sem jön . . .

Valahára! A kapu csapódása halkán megrezgeti a falat: az orvos jön! Az anya felemelkedve ültéből, háttal az ágy felé áll meg s feltoluló könyveit eltojva, visszamutat a kis betegre s képtelen többit mondani:

— Ez is . . .

Az orvos megnyugtató törekszik; megvizsgálja a beteget, kérdegetve ezt és azt s beszélgetve vele közben bégető, igazán gyapjas báránypőr, aranyos kis kocsirol, melyet a kis Jézus hű karácsony estjén.

Aztán helyet foglal; tudományának tudását papírra veti, hogy felvegye a harcot a leselkedő láthatatlan rém ellen, melynek jelenlétéről maga már bizonyos. S miután az asszonykát ismételen megnyugtató megkísérti, hogy a betegség tán csak átútoz rosszullet (mit az szívébe kedves és óhajtott csalákpül enged szívesen belopózni) kezét bucsúra nyújtja.

Távozása magával látszik vinni az anya éledő reménységét.

Egy tekintettel a szunyadó gyermekre, az asztalkához lép; reszkető keze alig találja a fiók fogantyúját. Bent a fiókban a papírok közt egy aranyos virág hajfűrt, néhány leszakasztott csinált virág egy sok sok könnyűl átztatott gyászkoszorúról . . .

Kikeres egy sárguló papírt s összehasonlítja a mostani orvosi vényvel; nem érti a szavakat, a hányavetett sorokat kibetűzni képtelen. De a teljes hasonlóság szembeötölő s lehervasztja reménykedésének utolsó virágát.

A falak újra megrezdülnek. Ah! Most jön a legnehezebb óra. Hazaérkezett férje: derülten, hogy a napi munka terheitől megszabadultatott s gyanútlanul siet a puha családi fészekbe.

Arcának vidámsága megütődésre válik, a mint a másik szobában az asszony csókjai alatt szótlanul hajlik a vállára. Érzí, hogyan fűződnék nyaka körül menderősebben a puha karok s keblén érzi keblének az elfojtott zokogástól gyors hullámszát.

Lélejtü az ölelő karokat s eltolja magát az asszonytól, hogy két kezével vállainál tartva szeméi közé láthasson.

Az arc sápadtságára, a réveteg tekintetre egész testében megrándult s alig képes kiejteni:

— A kicsike?

— Beteg. A toroka fáj . . . S azután tán magának is vizsgálató biztositástul hozzátesszi: Az orvos biztat.

Tudom! Keserűen, hitetlenül csak ennyit válaszol s leül a karosszékre az asztal elé s arra felkönyöklő karjára fektetve fejét, mozdulatlan arccal mered a lámpa világába.

Az asszony feléje megy. A hallgatásban fölérzi a legmélyesébb fájdalmat s lehajolva hozzá, kezdi vizsgálatni:

— Az Isten megsegít;

A férj kitör:

— Hát a másikkal miért nem segített? Van is Isten! És lehajol a kedves gyermekéhez; a kicsiny karok egyike nyakán keres helyet, másik keze hizelegve simogatja apja szakállát. — Apuskám! Én emlékezem!

— Mire édesem? — Arra mikor kint az udvarban lovak állottak. A lovak posztóval voltak leterítve. Fejükön szép tollforgót viseltek. Tudod, mikor az anygalkák Ferikét elvitték . . . — S azután mikor szavaira felelet nem érkezett, újra kérdező: — Apuskám! Meglátom én még valaha Ferikét?

— Meg édesem! S azután halkán felsóhajtott: — az égben!

Aztán megkezdődött a harc. Egyik oldalán az anya szeretete, másik oldalán a félelmes rém.

Napokig tartott a nehéz küzdelem, melyben hullottak az asszonyka szeméből a könnyek . . .

Egy karácsony estjén visszafognak mindenha emlékezni arra a verőfényes téli reggelre, midőn kettős sugárfény gyuladt ki a megmentett kis beteg szobájában. Emlékezni fognak arra, hogy a megváltó fordulat karácsony szombatján — bizonyára a Jézus nevében — minden csillogó embernél ékebbet, egy veszendőnek induló kis gyermek életet hozott. Emlékezni fognak arra, hogy a sápadt asszonyka a diadalmassá lett hit glóriája által körülragyogott arccal állott férjével szemben s kérdezte:

— Ugy-e — magasra emelt karral fölfelé mutatott — van Isten!?

Van Isten, jött a meleg válasz a férfi részéről, ki a föléle mutató kezecskét levonta ajkaihoz. Van, s ott van ő az anyák szeretetében.

Karácsonyi elmélkedés.

Üdvözlégy karácsony est! Te vagy az év legszebb, legboldogítottabb estéje!

Nemcsak a gyermekek szívébe fakasztod az örömeke rózsáit, hanem megdobogtatod a nagyoknak szíveit is, akik örömtől sugárzó arccal állják körül a tündér fényben ragyogó karácsonyfát. De ha meggondolom, hány szegény van, akinek hajlékában a boldogság e nagy

napiján is a nyomor és inség út tanyát: vérzik szívem és szánakozólag gondolok a nélkülözökre.

Jól tudom, hogy az éles különbséget, amely a paloták és a kunyhó között van, nap nap után érezik azok lakói; azonban ez az éles ellentét soha sem domborodik ki jobban, mint a Megváltó születésének előestéjén.

Lehet-e ugyanis nagyobb fájdalom, mint midőn a nyomorral küzdő mindenütt fényt, csillagást lát; mindezt örömmel készülnek a szent este méltó megünneplésére; minden hajlék visszhangzik az öröm zajától s neki hideg szobában zizegő szalmán kell éhségtől agyon gyötört gyermekeit lefektetni anélkül, hogy a kis Jézus legcékegyebb ajándékával is kecsgethetné a beesett szemü, éhségtől meggyötört apró gyermekeit!

Ha az emberi könyörületesség az ily nyomorral küzdők gnyhójába a szent estén bekopogtat s nyhibi a nélkülözés okozta fájdalmat: lehet-e földön nagyobb boldogság, mint amit ilyenkor mind két fél érez?

Egy ily könyörületesség szív vetődött be Baeskaékhoz is. Egy kis körültekintés feltárta az inséget, amelylyel a ház népe küzdött. Nem látott semmi előkészületet a kis Jézus eljövételére! A gyermekek egymáshoz simulva, éhségtől és hidegtől elesigázva várták szülőiket, hogy talán hoznak kenyeret, amelylyel éhségüket némileg lecsillapíthatják.

Az idegennek megesik szíve a látottakon. Agyában egy gondolat villan meg s a gondolatot nyomban követi a tett. Egy borítékba helyez akkora összeget, mely a család nyomorát bizony enyhíti s egy papírt helyez még el a borítékba, reá írva, hogy az emberektől elhagyott szegény, de becsületes családnak hozta a kis Jézuska.

A szülők megerkeznek. Napi keresetükből a kenyeren kívül egy kis karácsonyfát is vettek pár szál gyertyával s már előre örültek, hogy otthon hagyott gyermekeiket mily boldogokká teszik.

A meggyújtott gyertyafénylén látja az asztalon az apa a borítékot. Gyorsan felbontja! Mily nagy volt álmélkodása a boríték tartalma felett! Vonakodik felhasználni, de gyengéden szerető hitvese biztatja, hogy nyugodtan vallhatja magáénak; mert ezt ember nem hozhatta, mivel az emberek nagyon is könyörtelenek a szegények irányában, hanem az Isten küldte nekik a kis Jézuskával, hogy enyhítsen sorsukon.

A kis család minden karácsonykor hálás kegyelettel emlékezett meg a kapott jótételért s leborulva mondtak köszönetet, hogy a Gondviselés nyomorukon enyhített.

* * *

Gondoljuk meg, hogy az embertársainkkal szemben gyakorolt jótékonykodás nem vesz kárba, mert enyhíti mások nyomorát; sőt megédesíti eszelekedetünket annak tudata, hogy másoknak örömet, boldogságot szerzünk.

Adjunk hát a szegénynek alimizsnát, törüljük le arcukról a nélkülözés sajtolta keserű könyveket s szívünket e jótékony gyakorlása oly örömmel tölti el, amit a földön nem pótolhat semmi! Mert szép és boldogító a szegénynek fillért nyújtani s őt a nyomorból kimenteni!

R. H.

Helyi megyei és vegyes hírek.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk mai számmal tizenöt éves pályafutását zárja be.

Csendben, zajtalanul indult meg tizenöt évvel ezelőtt, mint önkénytelen kifolyása a közóhajnak. Csendben, zajtalanul futotta meg egy lapnak történetében kétségkívül számot tevő ezt az időt, főtörékve levén minden időben és minden körülmény között betölteni azt a feladatot, amelyet megindításakor maga elé tűzött, mely cél ebben a pár szóban volt központosítva: Híven, önzetlenül szolgálni a vármegyének, valamint a vármegye székvárosának érdekeit!

Hogy megfelelt-e lapunk ennek a kettős feladatnak, ezt elbírálni nem mi vagyunk hivatva.

Annyit azonban nyugodt lélekkel elmondhatunk, hogy e kettős feladatot soha, egy pillanatra sem tévesztettük el szemünk elől. Ennek a kettős feladatnak a szolgálatában állottunk kezdetől fogva; ennek a megnyilatkozása lapunk tizenöt évfolyamának minden egyes száma.

S e kettős feladatunk megoldásához erőt merítettünk abból a jóakarató támogatásból, a melylyel a nagy közönség lapunkat megjelenésekor fogadta s amelylyel tizenöt éven át mindenkor kísérni kegyes volt. Ez képezi a mi hírlapirói munkásságunknak legszebb jutalmát!

Lehet-e ugyanis egy lap működésére nézve szebb elismerés, mint ama körülmény, hogy lapunk előfizetőinek jó része olyan, akik kezdetől fogva s így most már tizenöt éven keresztül hű szemlélői munkásságunknak, amivel legfényesebben azt nyilvánítják, hogy a lap irányával, működésével egyetértének.

Mikor a tizenhatodik évnél a küszöbén állunk, a multban követett eljárásunkhoz híven, most sem teszünk nagy hangzású ígéreket.

Lapunk létjogát az adta meg, hogy a közönséget vármegyénk s a vármegye székhelyének ügyeiről értesítsük. Ennek a szolgálatában állunk tizenöt éven keresztül legjobb meggyö-

ződésünk szerint, ennek az érdekében fogunk fáradozni a jövőben is.

Tesszük ezt azzal a komoly higgadsággal és tárgyilagossággal, amint tettük a multban, kerülve a szenziót, tisztelve egyéneket és családokat; mert jól tudjuk, hogy a családi otthon oly szentély, amely csak tisztelünkre és becsülésünkre érdemes.

Habár alig van számunk félív melléklet nélkül, lapunk mégis a legolcsóbb megyei lap s előfizetési ára marad a régi t. i. egy évre 4 forint, félévre 2 forint, negyedévre 1 forint.

Községi és körjegyzőknek, valamint tanítóknak egy évre két forint kedvezményes áron adjuk a jövőben is lapunkat.

Kérjük az előfizetés szíves megújítását, míg hátralékos előfizetőinket felkérjük a hátralékos összeg mielőbbi beküldésére.

Zala-Egerszeg, 1896. december hó.

Udvardy Ignác sk.,

a „Zala megye” szerkesztőtulajdonosa.

Boldog új évet kívánunk mélyen tisztelt előfizetőinknek és nagyraecskült munkatársainknak.

Legfelsőbb elismerés. Ö felsége a király személye körüli magyar miniszterének előterjesztésére megengedte, hogy gróf Festetics Tassilló belső titkos tanácsos és főpohárnokmesternek az ezredéves országos kiállítás körül szerzett kiváló érdemei méltánylásul elismerése nyilváníttassék.

Óváció Csértán Károly altspánnak. Abból az alkalmából, hogy Csértán Károly, Zalavármegye közszereiben álló alispánja egy decennium óta áll Zalavármegye közigazgatásának élén, t. hó 24-én tiszteltt nála Zala-Egerszeg rendezett tanácsu város képviselőtestületének küldöttsége Botfy Lajos polgármesternek vezetése mellett, az állami főgymnasium tanári kara élén Vidovich Bonaventura igazgatóval, továbbá Zalavármegye kir. tanfelügyelőségének, valamint a helybeli népoktatási tanintézeteknek tanfelügyelői dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő vezetése mellett. A küldöttségek vezetői lelkes szavakban méltatták Csértán Károly alispánnak tíz éves buzgó működését, a tíz év lefolyása alatt a közigazgatás terén elért sikereket. Csértán Károly alispán meglepő szavakban mondott mindegyik küldöttségnek a szíves figyelemért köszönetet.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület f. hó 19 én Budapesten Széll Kálmán elnök elnöklése alatt igazgatói választmányi gyűlést tartott, amelyen megválasztották Fenyvessy Ferencet alelnöknek, Porzsolt Kálmánt főtitkárnak, Fekete Ignácot főpénztárnoknak, Perczel Dezsőt főellenőrnek. Targyalás alá vette ezután a választmány az egyesület költségvetését, amely alkalmával arról győződött meg, hogy a „D. K. E.” a legtakarékosabban adminisztrált kulturális egyesület, amennyiben az évi adminisztrációs költsége 1400 frt és abból személykiadás csupán 500 frt irnoki fizetés. Elénk vita fejlődött ki annak a kérdésnek a megvitatásánál, hogy mely eszközökkel volna előmozdítható a magyaryelv terjesztése. Többek hozzászólása után elhatározták, hogy a Dunántúli egész területén hazafias, népies iratokot osztanak szét; a magyaryelv tanításában kitűnt tanítókat megjutalmazzzák; több magyar hitoktatónak a díjazáson felül 50—50 frt jutalmat szavaztak meg. Az egyesületnél milleniumi kiállításon kiállított vándorkönyvtárát a somogy megyei közművelődési egyesületnek engedték át s megbízták a főtítkárt, hogy legközelebb őt ilyen vándorkönyvtárt szerezzen.

A zala-egerszegi kaszinó évi rendes közgyűlést f. hó 29-én este 6 órakor tartja saját helyiségében a következő tárgysorozattal: A számvizsgáló bizottság jelentése az egyesület 1897. évi számadásának megvizsgálásáról; az 1897-ik évi költségvetés megállapítása, tisztújítás; indítványok tárgyalása. Mivel a f. hó 21-ére egybehívott közgyűlést — a tagok az alapszabályokban előírt számmal nem jelenvén meg — nem lehetett megtartani, e másod ízben egybehívott közgyűlés — tekintet nélkül a megjelenendő tagok számára — határozatképes lesz.

Városi tisztújítás. Keszthely város polgársága f. hó 9-én járult az urnához, hogy megválassza a városi tisztviselőket. Egészében teljes egyetértésben voltak a választó polgárok, csak a 8-ik tanácsos és adópénztárnok személyénél volt nézeteltérés. A választást Takách Imre főszolgabíró vezette nagy tapintattal. Bíróvá újból egyhangulag Nagy István, helyettes bíróvá Riersch József, ügyészszé Stieder Lajos, v. pénztárnokká Ullmann Vencel, adópénztárnokká Buchberger Fülöp, körgyámmá Grohman Károly, tanácsosokká Opper Károly, Hencz Antal, Vetráp Ferenc, Gyarmati Lajos, Beck Gyula, Pető Vilmos, Stieder Kálmán és Salamon János választottak. Az új tisztviselők f. hó 20-án tették le a főszolgabíró előtt a hivatalos esküt.

Meghívó a zala-egerszegi fiatalság által 1896. utolsó napján az Arany Bárány termeiben rendezendő zártkörű Sylvesterestélyre. Kezdeté 9 órakor. Belépti díj: páholjegy 6 frt, személy- és karzat-jegy 2 frt. A tisztajóvedelmet a rendezőség a városi szegények javára fordítja.

Bírói áthelyezés. Ö felsége a király az igazságügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Sass Elemér pestvidéki törvényszéki bíró eddigi minőségben a zala-egerszegi kir. törvényszékhez, dr. Baán Arpád perlaki járásbírói albiró a nagybitsei járásbíróshoz saját kérelmére áthelyeztessék.

Köszönetnyilvánítás. A zala-egerszegi népkönyha javára Morandini Román úr (Nagy-Kanizsa) 10 frtot, dr. Mangin Károlyné nagysága és Handler István úr 5—5 frtot voltak szívesek adományozni, amelyért halás köszönetét fejezi ki az elnök.

A sümegi kaszinó rendes évi közgyűlését folyó hó 20-án tartotta, melyen a tagok nagy számmal vettek részt. Az ülést dr. Kellemen Károly megnyitván, előterjesztette jelentését a lefolyt évről, melyet a közgyűlés helyesléssel fogadott. A jegyzőkönyv felolvasása után Riszner Ferenc pénztárnok terjesztette elő, hogy a kaszinó bevétele 948 frt. 29 kr., kiadása 591 frt. 03 kr. volt, így a maradék 357 frt. 26 kr. A kaszinótól kezelt Kistaludy szobor alap bevétele 639 frt. 90 kr., kiadása 37 frt. 70 kr. volt, így az alap 602 frt. 20 kr. A kiküldött számvizsgálók a számadást rendben találták, mire a közgyűlés köszönetének kifejezése mellett pénztárnoknak a felmentést megadta. Erre a tisztújítás következett Titkos szavazás útján a választmányt és tisztikart következő képpen alakították meg: Elnök: dr. Lukonich Gábor, alelnök dr. Kellemen Károly, jegyző Ján István, ügyész Takács Zsigmond, pénztárnok Riszner Ferenc, házvezető Mayer István, könyvtárnok Malomszky János; választmányi tagok: id. Bükkel Antal, dr. Eöry — Szabó Jenő, Eles Károly, Füzik Gyula, Sümegi Tivadar és dr. Székely Albert. A lapok megrendelése után dr. Lukonich Gábor elnök megköszönve a tagok érdeklődését, a gyűlést bezárta.

A zalaegerszegi községi elemi iskolák államosítása. A vallás és közoktatásügyi miniszter Zala-Egerszeg rend. tan. város elemi népiskolai oktatásügyét 1897. évi január hó 1-től kezdve az 1868. évi XXXVIII. t. c. 80. § a alapján, a Zalavármegye kir. tanfelügyelőségéhez dec. hó 12-én 65.504. sz. a. kelt magas rendeletével államivá nyilvánította. Az állami elemi iskola szervezésével egyidejűleg a város közönségével kötött szerződést jóváhagyta és a volt községi iskolánál alkalmazott 13 tanítót, u. m. *Paukovich Györgyöt, Csillag Miksát, Faller Józsefet, Kantor Mihályt, Záborszky Imrét, Polánszky Rózát, Kovács Györgyöt, Horváth Jenőnt, Tilk Lászlót, Rechnitz Marit, Baján Ferencet és Tilk Marit*, egyenként évi (500) ötszáz forint fizetésből (150) egyszázötven forint lakbértől és eddig esedékes évüti pótlékokból álló illetményekkel rendes tanítókká illetve tanítónékké kinevezte; az iskola igazgatásával Paukovich György rendes tanítót évi (150) egyszázötven forint tiszteletdíj mellett megbizta. Ugyanezen rendeletében intézkedett a miniszter a hivatali eskü, illetmények folyóvá tétele, a hitoktatok tiszteletdíjai és a leltár átvétel ügyében.

Csáktornya város képviselő testülete Molnár Elek, Morandini Bálint, Novák Ferenc és Petrics Ignác tagokból álló bizottságot küldött ki, hogy a város ingó és ingatlan vagyonáról, valamint eszelekvő és szervenő vagyoni állapotáról pontos leltárt készítsen. — A bizottság feladatának lelkiismeretesen megfelelvén, az általa készített leltár alapján Csáktornya vagyoni állapotát a következő: I. *Cselekvő vagyon:* a) *Épületekben:* a régi városház 7.000 frt, az új városház 18.000 frt, Novák féle ház 1.500 frt, Weisz féle ház 2.000 frt, a szegények háza 6.000 frt, a közs. elemi iskola 18.000 frt, a kisdudóv-intézet 4.000 frt, tüzoltó laktanya 2.000 frt, Ferenc József laktanya 400.000 frt, egyéb épületek 10.440 frt, összesen 468.940 frt. b) *Földekben:* Csáktornya város és a szomszéd községek határán 66.750 frt. c) *Jogokban:* a helypénzszedési jog 100.000 frt, a vadászati jog 800 frt, összesen 100.800 frt. d) *Marhában:* 2 drb ló 300 frt, 3 drb bika 330 frt, 2 drb sertés 125 frt, összesen 755 frt. e) *Kötvényekben:* Regálában 244.500 frt, államadósági kötvényekben 1.000 frt, összesen 245.500 frt. f) *Ingóságokban:* Szoba és tüzoltószertár butorok 754 frt 20 kr. Összes eszelekvő vagyon: 883.429 frt 20 kr. II. *Szervenő vagyon:* A budapesti kereskedelmi banknak 50.000 frtos kötvényéből az eddigi tartozás 46.683 frt 71 kr., a tanítóképezde építéséhez 30 éven át fizetendő 30.000 frtból 21.000 frt, Ölelése 25 éves jubileumának emlékére emelendő köz. kórházi alapra 2.000 frt, kaszárnyaépítésre felvett kölcsöntőke 400.000 frt. Szervenő vagyon összege 469.683 frt 61 kr., amelyet a 883.429 frt 20 kr. eszelekvő vagyonból levonván, a tiszta vagyon: 413.745 frt 49 krt tesz. A leltárt a következő közgyűlésen tárgyalni fogják s egyúttal azt a bizottság minden év végén ki fogja igazítani és így a város tényleges vagyoni állapota mindenkor tisztán látható lesz.

Szilveszter-estély. A sümegi daloskör, 1896. évi december 31-én, a kaszinó helyiségeiben saját szükségletei fűződésére hangversenyyel és táncal egybekötött Szilveszter-estét rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: 1. Hajósdal, Ekkertől. Eneklí a daloskör. 2. Ilka opera nyitánya, Dopplertől. Zongorán négykézre előadják Barkóczy Irén és Nógrádi Jenő 3. Magyar népdalok. Eneklí a daloskör. 4. Rab asszony, Kiss Józseftől. Szavalja dr. Jenvay Gézané. 5. Gondtűz, Bordal Flotóvtól. Eneklí a daloskör, 6. Költő és paraszt, Szuppé Ferencről, Zongorán négy kézre előadják dr. Foleki Lajos és Wiesinger Károly 7. Údv. és áldás. Eneklí a daloskör. Helyárak: Oldalszék és I. sor 1 frt, II. és III. sor 80 kr., IV—VI. sor 60 kr., Állóhely 40 kr., Karzat közt tanulójegy 20 kr.

A zalaegerszegi „Társaskör” vigalmi bizottsága e napokban alakult meg. Elnök lett: Nasinszky József. Tagjai: Herbst József (cigányvajda), Hrabovszky Jenő, Keresztury József, Kiss János (ellenőr), Ledemayer István (pénztárnok), Reicsrath Miklós, Vidóczy Ferenc (jegyző), és Záborszky József. A „Társaskör” újból való megalakulása alkalmából 1897. évi január 5-én a kör helyiségeiben társasvacsorát, január hó 16-án részben saját könyvtára, részben a város szegényeinek javára műkedvelői színelőadást rendez. Előadásra kerül „A jó Fülöp vigjáték” 3 felvonásban, Csiky Gergelytől.

Az új évi üdvözlések megváltása címén Handler István úr 16 frtot (5—5 frtot a zalaegerszegi népkönyv és a zala-egerszegi karácsonyfa egyesület céljaira, 6 frtot a zalaegerszegi polgári és felső kereskedelmi iskolai tanulóknak segítő egyesületének javára) Szigethy Antal úr 3 frtot (2 frtot a polgári és felső kereskedelmi iskolai segítő egyesületnek, 1 frtot a zalaegerszegi áll. fogymnasium segély alapja javára), Udvardy Ignác 3 frtot (a zalaegerszegi polgári és felső kereskedelmi iskolai tanulóknak segítő egyesülete javára) küldöttek be szerkesztő-

ségünkhöz. A beküldött összegeket rendeltetési helyeikre juttattuk.

Dalestély. A keszthelyi iparosok dalköre folyó hó 31-én táncal egybekötött jótekingony célú dalestélyt rendez. Műsor: Dalkeringő, Az éj, Zengje keblünk, A völgyi rózsá, He szavaid megfontolom, Nem bűn a leányt szeretni. Tréfás jelenetek Fátoly Ferencről.

Javító érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolánál a decemberi javító érettségi vizsgálatok f. hó 23-án voltak Dischka Győző pécsi kir. főreáliskolai igazgatónak, mint a vallás és közoktatásügyi miniszter részéről kiküldött biztosnak, elnökeként alatt; a kereskedelemügyi miniszterium képviseletében biztosi minőségben dr. Czinder István zalaegerszegi köz- és váltóügyvéd, a zalaegerszegi ügyvédi kamara alelnöke, vett részt a javító vizsgálaton megjelent mindhárom növendéket a bizottág — a vizsgálat után megtartott értekezleten — érettnak nyilvánította.

Megszűnő megyei hírlap. *Sümegh Szt. Gróth* társadalmi hetilap négy évi fennállása után — mint folyó hó 20-iki számában a szerkesztő és a laptulajdonos kiadó külön-külön jelentik — pártolás hiányában az év végén megszűnik.

Karácsonyfa ünnepély. A keszthelyi községi elemi iskolában f. hó 24-én d. e. 9 órakor a fiúiskola épületében ment végre a karácsonyfa ünnepély. A szegény tanulóknak számára a tanítótestület gazdag karácsonyfát állított fel, mely nagyon meglepte egy tanulókat, mint az ünnepélyre egybegyűlt közönséget. Az ünnepélyt Dr. Csanády Gusztáv iskolaszéki elnök alkalmi beszéddel nyitotta meg. Utána egy tanuló elszavalta Pósa Lajos „Áldja meg az Isten” című alkalmi költeményét; egy másik tanuló társai nevében köszönő szavakat mondott a jószívű embereknek. Ezután kiosztották a ruhákat 109 fiut és leányt öltöztettek fel. Végül a tanítónők a 109 szegény tanuló zsebjét megtöltötték dióval, magyorróval, mandulával, cukorral, süteménnyel, kalácsal stb. Volt nagy öröm és boldogság.

Fellázadt község. Lesencze-Tomaj község lakói egy ut áthelyezés miatt fellázadtak. A lázadásnak Hertelendy Ferenc ottani földbirtokos esett volna áldozatul, ha ideje korán hatósági védelmet nem vesz igénybe. A lázadók fejét elfogták.

Színészét. Monori Sándor színtársulata f. hó 19-én Csáktornyára érkezvén, közepes érdeklődés mellett tartja előadásait. Színművek és vigjátékok előadására elég jó erőkel rendelkezik, azonban jó énekesek hiányában operettei valóságos élvezhetlenek.

Helyi érdekű vasútügy. Lapunk egyik előző számában jeleztük, hogy a kereskedelemügyi miniszter a pápa — ukki helyi érdekű vasut előmunkálataira az engedélyt megadta. Mint újabb értesülünk, hogy ezzel kapcsolatban kérvényt nyújtottak be a deveser — sümegi utárhány engedélyezéséért is. Ez a helyi érdekű vasut Hany, Káptalan, Gyepű-Kaján és Csabrendek községek érintése mellett vezetne a sümegi vasuti állomásig.

Asphalt burkolat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a polgári fiúiskola előtt levő gyalogjáróknak asphalt burkolattal való ellátását engedélyezte. A költségek a tanítészeti évi jövedelmi fölöslegről nyernek fedezetet.

Téli vasúti menetrend. Z-Egerszegről indul *Bobára* 9 ó. 29 p. d. e., 4 ó. 49 p. d. u.; *Csáktornyára* 4 ó. 54 p. reg., 5 ó. 54 p. d. u. *Zala-Egerszegről* érkezik: *Bobárról* 9 ó. 28 p. d. e., 5 ó. 44 p. d. u. *Csáktornyáról* 9 ó. 13 p. d. e., 8 ó. 24 p. este. *Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-Iván között:* *Zala-Egerszegről Szent-Ivánra* indul 6 ó. 22 p. reg. 11 ó. 39 p. d. e., 2 ó. 39 p. d. u., 5 ó. 08 p. d. u. *Szent-Ivánról Zala-Egerszegről* érkezik: 8 ó. 19 p. reg., 1 ó. 03 p. d. u., 4 ó. 01 p. d. u., 6 ó. 53 p. este. *Szent-Ivánról indul Nagy-Kanisza felé* 6 óra 4 p. reg. (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 12 p. d. u. (gyors vonat), 8 ó. 53 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel. *Szent-Ivánról indul Szombathely felé* 7 ó. 36 p. reg., 9 ó. 52 p. reg. (gyors vonat), 3 ó. 15 p. d. u., 2 ó. 15 éjjel. — *Nagy-Kaniszáról* a vegyes vonat *Szent-Ivánra* érkezik 7 óra 22 p. este.

IRODALOM.

Magyar Mese- és Mondavilág öt kötete. Benedek Elek, a mi mesemondónk, befejezte nagy munkáját: megírta a magyar nép ezerévi meseköltését öt hatalmas kötetben. Megbecsülhetlen kincs jut ezzel a könyvvel a magyar közönség birtokába; oly kincs, minővel egyetlen nemzet sem dicsekedhetik a magyaron kívül. Mert nincs egyetlen nemzet, mely elmondhatná, hogy népének meseköltése együtt van egy könyvben s még kevésbé, hogy úgy legyen megírva, a mint megírta Benedek Elek a magyar nép meseköltését. Tíz éve, hogy megjelent Benedek Elektől az első mesekönyv: a Székely Tündérszék. Rákosi Jenő mutatta be az akkor kezdő író a közönségnek s többek közt ezt mondotta róla: „Ő a legjobb mesemondó a mi falunkban”; más is el tudja mondani ugyan a meséket, de azt hiszem, e mesék is mások, ha más mondja el. Lehetetlen nagy elismeréssel nem adoznunk Benedek Elek lelkes szorgalmának, mely alig három év alatt juttatta a közönség kezébe ezer év meseköltését. Öt kötet, harmadfélezer oldal — nem mese, valóság, — hogy az ő szavaival éljünk — ennyi mesét írt három év alatt, s mi, akik tudjuk, hogy ez idő alatt legalább tíz kötet egyéb könyv jelent meg tőle, igazán csodáljuk munkabíró erejét. A Magyar Mese- és Mondavilágban nincs egyetlen mese, mely az mutatná, hogy Benedek tollának elevensége halványodott volna, oly élénken, lelkesen mesél az őtádk kötetben éppen, mint az elsőben. Többször volt már alkalmunk megemlékezni e könyvről, amint az egyes tízettek s kötetek megjelentek. Többször hangsúlyoztuk nagy nemzeti missióját. Családot és iskolát el sem tudunk képzelni e könyv nélkül, mely igaz magyar nyelvvel és szellemével a legmegbízhatóbb terjesztője a magyarságnak nyelvben és szellemben. A Magyar Mese- és Mondavilág öt kötetét ötszázánál több illusztráció díszíti. Székely Gyula tollából valók ezek mind, méltók

az elismerésre. A nagyszabású könyvet tudvalevőleg az Athenaeum irodalmi részvénytársaság adta ki, mely e könyvvel újabb maradandó érdemet szerzett a könyvkiadás terén. Egy egy kötet ára díszes kötésben 3 frt.

A „Magyar Hírlap”. Ebben a mai mindentéle érdek által befolyásolt korban rendkívül fontos az, hogy a nyilvánosság organumai közt, amelyek a közvéleményt irányíthatják, legyen olyan megbízható, minden tekintetben szavahihető, komoly és jóhiszemű lapja az olvasóközönségnek, amely nem áll semmiféle kiknek a szolgálatában és még politikai tekintetben is feltétlenül megtartja függetlenségét, határozottságát, önállóságát. Ilyen lap a „Magyar Hírlap”, amely immár hat esztendői pályafutása után büszkén tekinthet vissza mozgalmak és eseményekben gazdag múltjára, valamint arra a szereplésre, amelylyel az egész ország olvasó publikumát meg tudta nyerni és hódítani. Ma már nincs is lap, amely a közönség szívéhez úgy hozzá tudott volna férkőzni, mint a „Magyar Hírlap”. Politikája önzetlen, hazafias és első sorban mindenekfelett magyar ez a lap. A magyar érdekeket soha el nem ejtve, ellenkezőleg minden tisztességes eszközzel a győzelem felé vite, halad előre nemes céljai felé. Az új év első napjával új irodalmi erők sorakoznak a „Magyar Hírlap” hoz. A tárcáiról gárdája kibővíti, megszaporodik. Az újítások, amikkel a „Magyar Hírlap” meg fogja lepni olvasóit, a tartalomnak az eddiginél is nagyobb változatosságában bőségesen fognak majd szembeötleni. Most, hogy a karácsony közeledik, a már megszokott figyelemre is újabb számíthatnak az olvasók a „Magyar Hírlap” részéről. Ez a figyelem egy igazi irodalmi becsü és történelmi értékű ajándék formájában öltik majd a közönség szemébe. Egy gyönyörű Albumot ad a „Magyar Hírlap” ez idén is mindazoknak, akik a lapra előfizettek. Ez az idei Album méltó párja lesz az eddigieknek kiállítás tekintetében és tartalomra nézve. Az Album értéke jóval meghaladja az egy havi előfizetés díját. A „Magyar Hírlap” elől áll a sorban azok között a lapok között, melyek ily galléros módon tudják a közönséggel szemben praktice is bizonyítani annak a régi jó közmondásnak az igazságát, hogy apró ajándékok tartják fenn a barátságot. Erre a barátságra a „Magyar Hírlap”, amely annyit tett és tesz folytonosan a közönség érdekében a védelmében: igazán rászolgált. (Az előfizetési összeg egy hónapra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., a „Magyar Hírlap” kiadóhivatalához Honvéd utca 4. sz. küldendő.)

Olcso könyvtár, szerkeszti Gyulai Pál, kiadja a Franklin-Társulat. A népszerű vállalatnak ismét nyolc kötete (364—371) hagyta el a sajtót, a következő eredeti és fordított művekkel: A Dabóczy-család. Pálffy Albert veterán írók regénye. A legújabb időkben játszik cselekvénye, de Pálffy tola alatt fölelevenül a régi patriárkhális, magyaros élet. Az újabb írók által annyira keresve keresett cifra szalonok helyett a vidéki úri lakokban találja meg embereit, s az életet is hozzáinközlebb kutatja fel a magyar középosztályban. Egy úri család drámáját írja le, cselekvényben, fordulatokban gazdagon, mellék epizódokban is változatosan s alakjaiban annyi jellemzetességgel. Az elbeszélő hang friss és lebilincselő. Ára 60 kr. Alarkon Péternek műve, kitől magyarra csak az utóbbi időkben fordítottak le egy pár elbeszélést. Egyik nevezetes műve, az „El escandalo”, nagyon sok kiadást ért meg az író hazájában. Ez jelent meg most magyarul A botrány cím alatt. A tizenkettedik spanyol kiadás után fordította Haraszti Gula. A spanyol táradalom képét adja, mélyrehatóan megfestve, az emerek kitűnő rajzával. A művészi előadást a gúny, humor és szellemesség emeli. A fordítás igen gondos és magyaros. A híres munka 466 oldalnyi tötetet foglal el s ára csak 80 kr. — Gabrielle, színmű öt felvonásban, írta Augier Emil, franciából fordította ifj. Szász Béla; ára 40 kr. A kapitány leánya, Puskin Sándor, egyik legszebb regénye, oroszából fordította Ambrozovics Dezső; ára 40 kr. — Descartes emlékezete, a XVII. századbeli nagy francia gondolkodó életének és filozófiájának ismertetése, a francia akadémiától 1765-ben megkoszorúzott emlékbeszéd, írta Thomas, franciából fordította és jegyzetekkel ellátta Rácz Lajos; ára 30 kr. A magyar irodalom főirányai, a magyar szellemi élet összefoglalása legfőbb mozzanatainak kiténtetésével, írta Riedl Frigyes; ára 30 kr. — Folt, mely tisztít, a modern drámai költészet kitűnőségének, Echegaray Józsefnek egyik felvonásos drámája, spanyolból fordította Pathy Károly; ára 30 kr. — A papa, vigjáték három felvonásban, gróf Teleky jutalmat nyert pályamű, írta Berczik Árpád; ára 20 kr.

„Az 1848—49-ki Magyar Szabadságharc Története” című nagyszabású illusztrált munkából most jelent meg a 71-ik füzet, a melyben Gracza György Budavár díszösleges bevételel mondja el a nála megszokott eleven séggel. A füzet egykoru képei ezek: Petőfy halála, Máriássy János honvédezzredes, gróf Leiningon-Westerburg Károly honvédtábornok, Budavári honvédszobor.

Foulard-selymet 60 krtól 3 forint 35 krig méterenkint — japáni, kínai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot stb. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín- és mintázzal) stb. a megrendelt úr postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték 3/4 részéig 20-50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Leboncolítás legrovidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól olcsón és szerényen ajánlja van.

Legjobb és XXXXXXXX MARTON JÓZSEF

Budapest VII. Károly körút 9.

Francia Cognac, Pezsgó,

Tokaji és Spanyol bor

különlegességek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

XXXXXXX bevásárlási XXXXXXXX

ad. 5634 tkv. 1896.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Noya község képviselőiben Csizmazia Mihály községbíró végrehajtónak Manfai István novai lakos végrehajtást szenvedő elleni 401 frt 7 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a novai 31. sz. telken 1/4-ed részben Manfai József hagyaték, 1/4-ed részben Manfai István, 1/4-ed részben Manfai János, 1/4 részben Manfai Juli tulajdonánál főlve ingatlanokból Manfai István 1/4-ed részben jutalékaira és pedig: A. I. 38. 50. 383. 739. hrszám alattiakból való 1/4-ed részre 180 forintban, 439. hrszám alattiakból való jutalékra 18 forintban, 531. hrszám jutalékra 21 forintban, 559. hrszám jutalékra 27 forintban, 585. hrszám jutalékra 24 forintban, 774. hrszám jutalékra 102 forintban, 793. hrszám jutalékra 32 forintban, 928. hrszám jutalékra 24 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi január hó 27. napján d. e. 10 órakor Novában a község házában megtartandó nyilvános újabb árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 18 frt, 1 frt 80 kr, 2 frt 10 kr, 2 frt 70 kr, 2 frt 40 kr, 10 frt 20 kr, 3 frt 20 kr, 2 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes érték papírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zala-Egerszeg 1896. október, hó 22-én.

Rutich, kir. tvszéki bíró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentált az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták küszvényénél, csúsznál, fagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákrorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossággal járjunk, mert több kisebbbirtékú utárat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter erőgyógyás nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szőlők. RUDOLSTADT.

1031/v. 96. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 13117. számú végzése által a zalamegyei központi takarékpénztár végrehajtatójává Vuicskics Ignac ságodi lakos ellen 57 frt tőke, ennek 1896. január hó 15. től járó 6%-os kamata, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfigyelt és 590 frtra becsült butorok és egyébektől álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Ságodban leendő eszközlésére 1897. évi január hó 11-ik napjának

délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsárán alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Z. Egerszeg, 1896. december hó 18-án.

Nemes Sándor kir. bír. végrehajtó.

Köhögés,

rekedség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFÜ-CZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

Réthy Béla,

gyógyyszerész Békés Csabán.

DIVAT SZALON

divat- és szépirodalmi közlöny.

Szerkesztő: Fanghú-Gyujtó Izabella és Szabóné-Nógrád Janka.

DIVAT SZALON megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes, elegáns kiállítása minden szalon-asztalnak.

DIVAT SZALON ingyen-mellékletével az „Új Gyermek-Divattal” együtt 44-48 oldalra terjed.

DIVAT SZALON azonkívül, hogy divatképeket tartalmaz, közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ez által az idegen divatlapokat feleslegessé teszi.

DIVAT SZALON rendesen közöl egyszerűbb toilletteket is és módot, utasítást nyújt otthon készíthetők.

DIVAT SZALON kézi munkái változatosak, a rendszeres használatra szánt hímzés-ektől kezdve a legirókább, legdivatosabb új kézimunkáig mindezt bemutat s érthetően tanít.

DIVAT SZALON Szépirodalmi része oly dús, érdekes és változatos, hogy minden más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai közt ott van irodalmunk minden jelese és gondot fordít arra, hogy a nők lapjába tehetséges, kedvelt írónők is gyakran írjanak. A lap szelleme mindig tisztességes. Keresi a szépet, a nemesitőt s kizár minden trivál közleményt. Lapunkat fiatal leányok is bátran olvashatják.

DIVAT SZALON számról-számrá mutatja be a kiválóbb hölgyek arcképeit: a művészet, irodalom, s a jöteknység nevezetesebb nőalakjait. Ez évben különösen a jöteknység szerepívőivel foglalkozik. Terve vette, hogy minden elsőrangú nőgyűlést elnökölő nővérségi kivételű arcképekben mutatja be.

DIVAT SZALON állandó rovatot tart kérdések és feleletek közzéadására. E rovat minden előfizetőnek teljesen díjtalanul áll rendelkezésére.

DIVAT SZALON rendesen karácsonyi ajándékkal is kedveskedik. Ez évben egy rendkívül diszes, elegáns felmező naptárt küld állandó és január 15. ig belépő előfizetőinek.

DIVAT SZALON onnélfogva a legértelmesebb, legdivatosabb és legolcsóbb divat- és szépirodalmi lap.

DIVAT SZALON Előfizetési ára: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

DIVAT SZALON kiadóhivatala kívánatra bárkinek küld mutatószámokat ingyen és bérmentve.

DIVAT SZALON kiadóhivatala

Budapest, Gizella tér (Haas-palota)

Egy német tőke és katonaszolgálati biztosítási társulat részéről

főügynökség

átvetelére egy tekintélyes és tevékeny ur kerestetik. Ajánlatok „Existencia” alatt Friedenstein és Társa hirdetési irodájába (Budapest Teréz-körút 3. sz.) küldendők.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK.”

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minde héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beküldhető regény-melléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című felíves mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányvonalak a társadalom minden kérdéseire kiterjednek. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos színes borítékkal, éves előfizetőnek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” előfizetői díjtalanul közzéhetik gondolataikat az „előfizetők postájában.”

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” képei lehetőleg alkalomszerűek, diszesek és tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” 1897. január első számával 19-ik évfolyamába lép.

Ez új évi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:

Csendes világ, regény, Beuczkyné Bajza Lenkétől; Évfordulón, költemény, Jámber Lajostól; Régi történet, beszély, Lauka Gusztávól; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi cikk, dr. Fodor tanártól; Bál után, vig monolog, Oláh Györgytől; A költő, költemény, Feleki Ándortól; Versek zenére, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog újévet! életkép, Mericzayné Karossa Irmatól; Megnyugtató történet, freskó, Krudy Gyulától; En is! regény, Tolnay Lajostól.

Mutatványszámokat bármikor szívesen küld A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala Budapest Vadász-utca 14. saját házában.

Előfizetési árak

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-ra a „Hölgyek Lapja” című divattal és a regény-melléklettel együtt:

Egész évre 6 forint

Fél évre 3 forint

Negyed évre 1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy diszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Kérjük az előfizetéseket megújítását, s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtyui előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésül, és a ki csak 1 frt 50 kr-nyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala Budapest, Vadász-utca 14. szám.

HIRDETMÉNY.

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző egyesület igazgatósága részéről közzététtik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében három évi időtartamra megalakulandó

huszonkettedik üzletcsoport

az 1897-ik évi január hó első hétfőjén működését megkezdendi.

Az aláírási izek ezen üzletcsoportra már megnyitattak s a belépni kívánók által intézetünk irodai helyiségében hétfőnkint a nap bármely szakában aláírhatók.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, mit 21 évi sikeres működése legfényesebben igazol, tisztelettel felhívni bátorokodunk, egyszersmind van szerencsénk a t. c. közönséget arról is értesíteni,

hogy a folyó 1896-ik év végén lejáró tizenkilencedik üzletcsoport betétei 1897-ik évi január hó 5-én délelőtt 9-11-ig és délután 2-5-ig az egyesület irodai helyiségében kifizettetnek.

Zala-Egerszeg, 1896 december 1-én.

Az igazgatóság.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav-
tartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor,
különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes
gabonafélék, káposzta és olajnövények, lóhere és lucerna,
szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképpen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya;
tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuper-
foszfátokat.

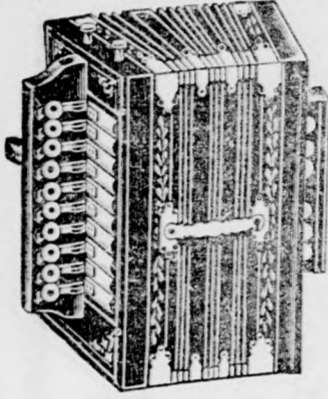
A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot
vállalunk, notaláni hiányt megtérítünk.

Arajanlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítás-
sal a legkézségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt
eladási-irodájának vezérképviselője a magyar
korona orsz. területén

Kalmár Vilmos

Budapest, Erzsébet-körút 34.

4 forint 50 krajcárért

szállítom világhírű

„Bohemia“

huzóharmonikáimat, hosszú billen-
tűvel és valódi gyöngykarikákkal.
Ezen harmonikáknak 11 részből álló
kettős fuvója van, mely részek elpusz-
títhatatlan fémsarkokkal vannak ellátva.
A hangok egyes lemezekre van-
nak, melynél fogva a harmonikáknak
pompás orgonaszerű hangjuk van.

40 hangu 2 reg. nagyság 15 1/2 — 33 em. 4 frt 50 kr.
60 " 3 " " 17 — 34 " 5 " 50 "
80 " 4 " " 17 1/2 — 34 1/2 " 6 " 50 "

Ónokatási iskola ingyen. — Posta és csomagolás 60 kr.
Képes árjegyzék ingyen.

C. A. Schuster, harmonikakészítő
Graslitz, Csehország.

→ Szétküldés utánvétellel. — Átcserelés megengedve. ←
Összeköttetések ismétlődő kérésekkel kerestetnek.

Életnagyságu

arczkép

kréta rajzban.

Legszébb szobadisz.

Legkedvesebb emlék.

Legalkalmasabb ajándék

karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra
alatt életnagyságu mellképeket készítek mű-
vészies kivitelben, eddig még soha el nem
ért tökéletességgel és olcsó árban.

Tessék árjegyzéket kérni.

Kohn Dávid, Bpest, Károly-körút 17.

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

6117/tkv 896. sz.

Hirdetmény.

Csésb község telekkönyve birtok szabályozás követ-
keztében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az
ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XIX., az 1889.
XXXVIII és az 1891 XVI. t. c. cikke a tényleges
birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892.
évi XIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyv-
könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogana-
tosított. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15.
és 17. §§ ai alapján ideértve e § oknak az 1889. XXXVIII.
t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a
a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889.
XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t. c. 15.
§. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886.
XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelen-
ségét kimutathatják, a végből törlési kereseteket hat
hónap alatt vagyis az 1897. évi május 30-ik napjáig
bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be; mert
ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte
után indított törlési kereset annak a harmadik személy-
nek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrá-
nyára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, akik az 1886. XIX. t. c. 16.
és 18. §-aiban eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az
1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegé-
szítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegy-
zése ellenében ellent mondással élni kívánnak, írásbeli
ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1897. évi
május 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz
nyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros hatá-
ridő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni
nem fog;

3) hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása
tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok,
a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az
1882. XXIX t. cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán
történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi
jogaikat bármely irányban sértve vélik — ide értve
azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889.
XXXVIII. t. c. 16-ik §-a alapján történt bejegyzését
sérlemesnek találják-e tekintetben felszólalásukat tartal-

mazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap
alatt, vagyis 1897. évi május 30-ik napjáig bezárólag
nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros
határidő elmúltja után az átalakításokor kőbejött téves
bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű
harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik,
az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes
utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett
harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támo-
dhatják meg.

Együttal figyelemztetnek azok a felek, akik a
hitelesítőbizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy
a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak,
vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az
eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Zala-Egerszegen, 1896. évi nov. 10-én.

Kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

Rutich kir. törvszéki bíró.

Hizott sertések eladása.

Árkosházán

24 darab hizott sertés

egyenként is eladó. A sertések bár-
mikor megtekinthetők

Árkosháza, 1896. dec. 16.

(posta Z.-Egerszeg.)

Mayer János
bérli.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalilag kitün-
tetett sósborstesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok
utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokban
cimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső
alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszerűsággal védjegyként a
budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhülést eszközöl: eszós szaggatás, fagyás, fog- és in-
fájdalmak, szemgyöngöség, bénulások, zsugorok stb. ellen: de
különösen a bedörzsölő és kenő gyuró gyógymódnál (massage)
igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható,
amennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj
tisztá, szagtalan íz nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos
a szer fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpa képződés
megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Brazay Kálmán

Budapestben, IV. kerület Múzeum-körút 28-ik sz.

1865.

* Á L T A L U N K *

1865.

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

ezelőtt Dietrich és Gottschlig

tea, rum, cognac és palacsör nagykereskedők
BUDAPESTEN.

Központi iroda: IV. Régi posta-uteza 10.

Raktárak:

IV. Váci-utca 18. „Peking városához“ | IV. Kigó-tér L „A teanövényhez“
(a korona kávéházzal szemben.) (Gróf Teleky palota.)

VI. Andrassy-ut 33. „Moszkva városához“
(Andrassy-út és Nagymező-utca sarkán.)

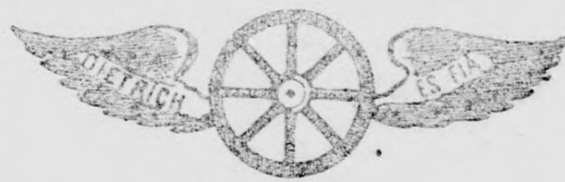
Átviteli pinczék és raktárak:

Saját telepünkön X. Kőbánya, Füzér utca 30. sz. (saját ház.)
Palacsör főraktár (Greher-féle sör) IV. Aranykéz-utca 1. sz.

Braziliai rum

azegünk törvényesen védett kizárólagos különlegessége 1865. óta.

VEDJEGYÜNK

1 1/2 liter tartalmo palacsrt 1.50
1 " " " " 1.25
1 " " " " " 0.78

Jamaica rumok 1-, 2-, 3-, 4-, 5 számú minőség
1/2 liter 1/2 liter 1/2 liter 1/2 liter 1/2 liter tartalommal
26-65 frig, 42-1.25 frig, 80-2.50-ig 1.60-2.50 frig.

Közvetlen behozatalu kínai, orosz-karaván és indiai teák,
Antilla, cuba, udvari és fehér Ananász rumok, franciaia
és magyar cognacok és különféle legfinomabb likörök.

Melegen ajánljuk 32 év óta közkeletűségnek örvendő tea vegyítkeinket,
mint Mandarin-, Császár-, Moszkvai- Király-, Peking- és Udvari vegyítkeinket,
szabadon félikülönként 3 frttól 12 frtig, vagy igen csinos csomagok, dobozok
és szelencékbe burkolva.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bizományi raktár:

Zala-Egerszeg részére

Weisz Jónás unokaöcsésénél.

1865.

ALAPITTATOTT

1865.